

Suonenjoen koulupäätökset

”Kaikkien aikojen parhaiten valmistelu päätös”

Sisällysluettelo

- 1) Johdanto – Miksi koulupäätöksistä puhuminen on niin vaikeaa?
- 2) Alan tutkimustieto – Mitä lakkautuksista seuraa
- 3) Suonenjoen muuttotilastot - Tilanne ennen ja jälkeen koulupäätösten
- 4) Suonenjoen Palveluverkkoselvityksen (2022) syväluotaus
- 5) Talouden tilanne nyt
- 6) Toimenpide-ehdotukset

1) Johdanto - Kuntatalous on kuin lentokone

Mutta on aivan eri asia päästääkö turvallisesti perille

Lähes kaikki Suomen kunnat ovat nyt taloudellisesti kovilla ja mikäli haasteisiin ei osata vastata oikein, niin silloin käy huonosti – eli, noutaja tulee

Tarvitaan:

- Toimintojen älykäs sopeuttaminen ja tehostaminen
- Kuntien välinen yhteistyö
- Uudet teknologiat: tekoäly jne.

Vai alkaako
syöksykierre!

1) Kun talous vuotaa, mitä tehdään?

“Kenraali johtaa mennyttä sotaa” – Usein päättäjillä vain vanhat keinot käytössä

1) Verojen nosto

2) Leikkausten tie, eli yleensä silloin kutsutaan konsultti

Palkataan konsultti X, hän tunnettu ja tehnyt vuosikymmenet alalla töitä, hän kyllä tietää mitä nyt pitää tehdä tässä tilantessa ja uskotaan sitä ennemmin

- **Kysymys:** ymmärtääkö muualta tullut konsultti alueemme elinkeinoelämän paremmin kuin me itse?
 - Esim. sen että Suonenjoella on enemmän elintarviketeollisuutta kuin Kuopiossa
- Vai tuleeko konsultin ratkaisuna aina vakiovastaus, eli “**säästämisen taikaluoti**”
 - Esim. Koulujen ja päiväkotitoiminnan keskittäminen?
 - Pysäköinnin valvonnan lisäys?
 - Uimahallin vedenlämpötilan lasku?
 - Kulttuurista leikkaaminen, jne. ?

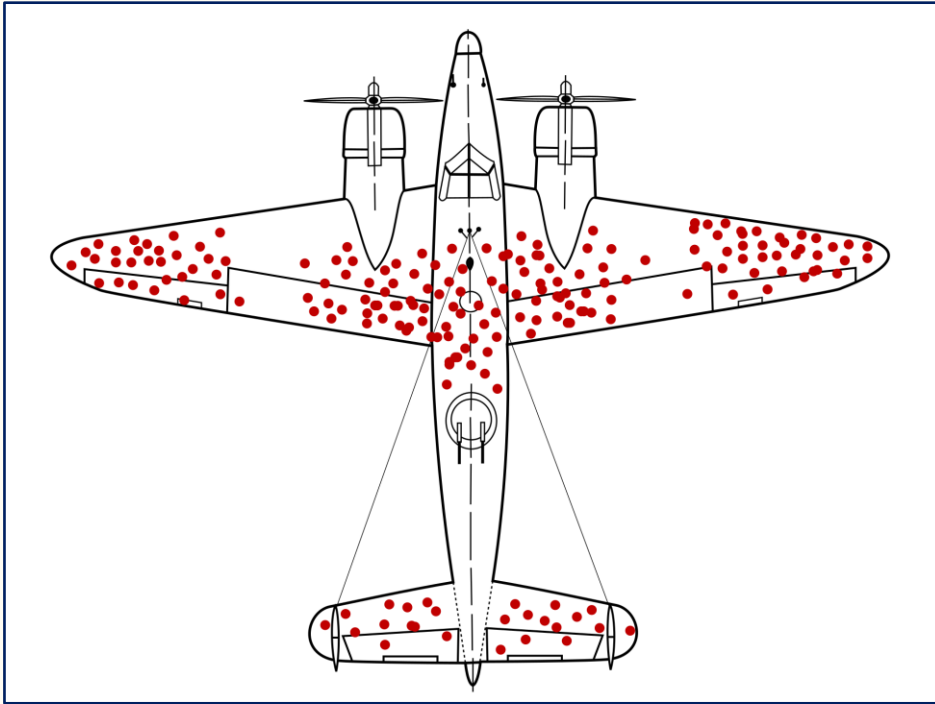
*Kalliiden konsulttien palveluksilla **väistetään vain omaa vastuuta, eli mennään selän taakse!***

Kunnasta pitää löytyä osaamista ja rohkeutta tehdä päätöksiä itse!

1) Selviytymisharha (Survivor bias)

Kognitiivinen ajatusvinouma, jossa keskitytään vain henkilöihin, yrityksiin, tai asioihin, jotka "selviytyivät" jostain prosessista ja jätetään huomioimatta sellaiset, jotka eivät selviytyneet

Voiko koululakkautuksissa olla pohjimmiltaan kyse selviytymisharhasta?

Eli tarkastellaankin vain niitä kuntia mitkä selvisivät ja unohdetaan tarkastelusta ne mitkä eivät selvinneet

Selviytymisharha havaittiin ensimmäisen kerran lentokoneilla sota-aikana:

- Aluksi vauriokorjauksissa keskityttiin vääriin kohtiin
- Kunnes havaittiin, että huoltoon palaavissa koneissa moottorit ja ohjaamo ovat aina ehjiä! → Eli jos osuma tulee niihin, niin silloin kone putoaa

Kysymys: Onko säästämisestä tehty johtopäätös sittenkin väärä, koska esimerkit ovat esitetty väärin? Kohdentuvatko resurssit nyt varmasti oikein?

Kuntapolitiikkaan liittyy myös muita ajatusvinoumia kuten **ryhmäajattelu** ja **ryhmäpaine**, mikä pyrkii harmonisoimaan ryhmän ajattalutavan, jolloin poikkeavat näkemykset eivät nouse esiin

Miksi faktatiedolle ummistetaan silmät? – "Ryhmäpainetta, oman edun tavoittelua ja ongelmien yksinkertaistamista" – YLE Uutinen: 25.5.2015

<https://yle.fi/a/3-8014886>

1) Selviytymisharha (Survivor bias)

Selviytymisharha johtaakin usein liian positiivisiin uskomuksiin, koska epäonnistumiset sivuutetaan!

- Konsultti varmaan mielellään kertoo omista onnistumistaan jättäen ne epäonnistuneet kuntakokeilut kertomatta
- Konsultilla ei ole velvollisuutta puhua “totta”, koska selvitys noudattaa aina tilaajan valitsemaa linjaa
- Jos tilataan leikkauslista, niin sellainen myös saadaan
 - Konsultti ei siis ole hyväntekijä tai ajattele kuntalaisten parasta
- Otantaa on laajennettava kaikkien kuntien kesken
 - Eli toteutuivatko säästöt vai kasvoiko vain menot?
 - Esimerkkejä löytyy Suomesta valtavasti!

Monesti leikkauslistojen takana yksi ja sama mies, eli tietoa on varmasti totetuvatko säästöt kouluja lakkauttamalla!

MOT

Yksi konsultti on yli sadan kunnan leikkauslistan takana – säästöjä etsitään lähikouluista, kulttuurista ja jopa uimahallin veden lämpötilasta

MOT selvitti, miten säästölistat syntyvät ja mitä niistä seuraa.

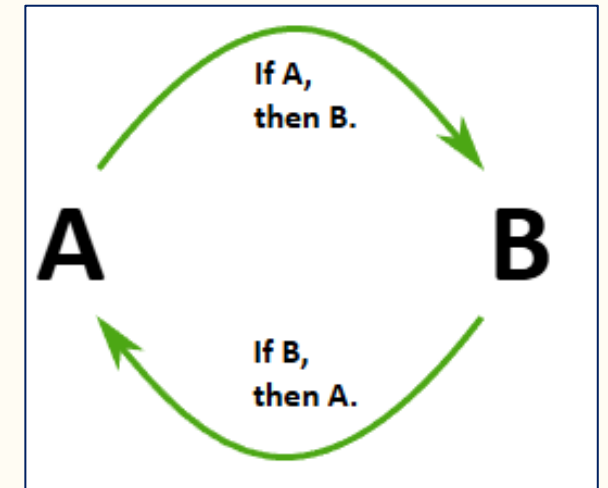

Kunnat etsivät säästöjä lähes aina kouluista. Jere ja Sara Isoahon lähikoulu Vatjusjärvellä Haapavedellä on ollut lakkautuslistalla monta kertaa. Kuva: Johannes Niva / Yle

1) Keskeinen lakkautusperuste on kehäpäättelyä!

”Oppilasmäärä laskee, koska syntyvyys laskee”

- **Peruste ei ole sattumalta valittu, koska se toimii AINA!**
- Syntyvyyden lasku on valtakunnallinen ilmiö, joten väite on vahva ja pitävä, että siihen vetoamalla voidaan miltei joka koulu Suomesta sulkea
- Eli koulupäätökset lähes aina perustellaan tällä kehäpäättelmällä, missä teoriat A ja B selittävät toisensa:
 - A. Syntyvyys laskee, niin oppilasmäärä laskee
 - B. Oppilasmäärä laskee, koska syntyvyys laskee
- Se on kuitenkin kehäpäättelyä, eli argumentaatiovirhe:
Cum hoc ergo propter hoc (suom. tämän kanssa, siispä tämän vuoksi), koska oppilasmäärään vaikuttaa syntyvyyden lisäksi myös muuttoliike!
- **Muuttoliike systemaattisesti sivuutetaan arvioista**, koska se vie pohjan kehäpäättelyltä!
 - Siksi se sivuutetaan lauseella: *”Olemme muuttotappiokunta”* tai muulla selityksellä esim. *”kasvua ei nyt vaan riitä kaikille”*
 - Muuttoliikettä voi olla hankala arvioida, mutta usean vuoden datasta trendi näkyy

1) Kehäpäättely toimii, koska se toimii!

"Kehäpäättely on ajatusrikos!"

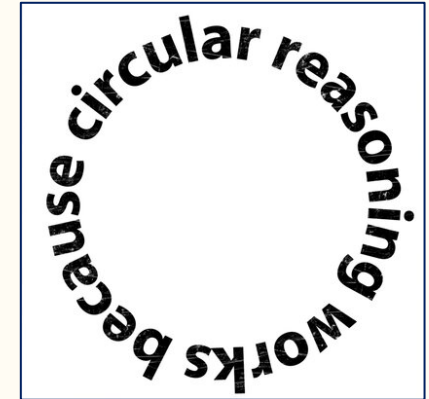
"Kehäpäättelmä selittää itse itsensä, joten sitä ei voi mikään ulkopuolinen voima horjuttaa. Kehäpäättelmä on kaunis ja virheetön ja se muodostaa murtumattoman kehän.

Jos jotain kehäpäättelmää horjuttavaa kävisikin ilmi, voi aina palata alkuperäiselle radalle ja sivuuttaa haitalliset poikkeamat poikkeuksina, jotka vahvistavat säännön.

*Ihmiset ovat rakastaneet kautta aikain kehäpäättelmiä, koska ne tekevät elämän ymmärrettäväksi ja helpoksi. **Voi luopua kaikista epäilyksistä.**"*

-Esko Karinen

- Kehäpäättelyä ei voi kiistää, joten koululakkautuksia kannattavilla on aina valtti käytössä!
- Koska asia nyt vaan on näin, niin oikeastaan ei tarvitse edes vaivautua keskustelemaan!
- Juurikin tämä kehäpäättelyvirhe tekee koululakkautuksista keskustelun niin vaikeaksi!

1) Kehäpäättely on murtumaton annetuilla tiedoilla!

"Eli itse kun keksii säännöt, niin voittaa aina!"

Konsultti ainoastaan esittelee vaihtoehtot, mutta ei pakota päättämään, joten:

Oli lopulta luvut mitä tahansa:

- Oikein / väärin

tai teki kunta niin tai näin:

- Karsii / tai ei karsi palveluita

→ Keskeinen lakkautusperuste on aina kiistämätön kehäpäättely!

Yleensä hallitus esittelee ja **lopullinen vastuu päätöksistä jää valtuustolle** – aika kätevää eikö?!

Konsultti voittaa aina ja saa pitää rahansa!

- ✓ Lopuksi konsultti juoksee rahat kainaloissa seuraavaan kuntaan ja tarjoaa sielläkin ratkaisuksi säästämistä kehäpäättelyn avulla!
- ✓ Kuntalaiset jäävät **AINA** riitelemään keskenään!
- ✓ Konsultti on turvassa, koska kehäpäättelyä ei voi annetuilla luvuilla kukaan kiistää!
- ✓ Täydellinen bisnes olematta rikos – **NEROKASTA!**

1) Myös väestöennuste tulkitaan väärin!

Koululakkautukset perustuvat aina Tilastokeskuksen väestöennusteeseen

Sen ydinsanoma tulkitaan väärin, eli ennuste toteutuu **vain jos mikään ei muutu!**

- Eli oletuksena kaikki taustatekijät, myös talous, työllisyys, korot jne. jatkuvat edelleen samoina
 - Jo tästä tulee luontaista heiluntaa, eli ennuste ei toteudu aukottomasti
 - Yleinen taloustilanne ja ihmisten usko tulevaan vaikuttavat muuttoliikkeisiin ja perheen perustamiseen, eli syntyvyyteen
- **Myös koulu on vahva taustatekijä ja lakkautuspäätös muuttaa silloin ennusteen taustaa oleellisesti!**
 1. Eli ensin jättää tulematta koulun takia muuttajat. Pelkästään jo koulun lakkautusuhka riittää karkoittamaan uudet tulijat!
 2. Seuraavaksi muuttaa pois ne joille koulu on asumisperuste
 - Eli aikaan saadaan itsensä toteuttava ennuste ja vain entistä pahempi kunnan talouden syöksykierre!
 - Lopuksi ollaan hirveän tyytyväisiä, kun ennuste toteutui eli:
“Oltiinpas me oikeassa, eihän tänne muuttanut kukaan ja olipa vaan hyvä kun laitettiin viisaasti koulut kiinni”

Väestöennuste

Tilasto liittyy aiheisiin: Väestö ja yhteiskunta

Väestöennuste kuvaa tulevaa väestönkehitystä. Ennusteessa lasketaan, mikä olisi alueen tuleva väestö, jos viime vuosien väestönkehitys jatkuisi samanlaisena. Tiedot julkaistaan kolmen vuoden välein.

Vaikka oppilasmäärä laskisi, niin se ei vielä tarkoita sitä, että koulun lakkauttamisella voidaan säästää!

Alan tutkimustieto kiistatta osoittaa, että säästöt eivät toteudu, vaan **kulut karkaavat lopullisesti käsistä!**

1) Konsultit myrkyttävät avoimen keskusteluympäristön

“Mykkä ei puhu ja kuuro ei kuuntele” -viranhaltijatoiminta on ollut ylimielistä kuntalaisia kohtaan!

Taustalla “konsulttipeli” muodostetaan suljettu ohjausryhmä. Valmistellaan säästöpaketti salassa ja tuodaan se kerralla pöytään, jne. (konsulttipelin käsikirjasta!)

Uskotellaan että “säästöt” karkaavat jos ei nyt tehdä nopeita toimenpiteitä (konsulttipelin käsikirjasta!)

- Uskotellaan että vain seinistä ja palveluista leikkaamalla, sekä keskittämällä saadaan säästöä ja samalla unohdetaan kaikki piilokulut (konsulttipelin käsikirjasta!)
- Samoin kasvutoimet unohdetaan täysin! Perusteluna muuttotappio ja että kasvua ei vaan riitä kaikille (konsulttipelin käsikirjasta!)
- Viranhaltijat ja päättäjät ovat vaienneet (kieltäydytään vastaamasta)
- Sanotaan että syntyvyys ja oppilasmäärä laskee joka tapauksessa, siksi nyt on pakko reagoida (kehäpäätelyvirhe)
- Loppumattomat lisäperustelut, eli ajadutaan äärettömään regressioon:
 - Päätöstä ei voi perua, koska se on valtuuston päätös
 - Kunnan maine menee jos päätöksen pyörtää
 - Vedottu kuntalaisten tunteisiin
 - “Kukaan ei koskisi kouluihin pitkällä tikullakaan ellei olisi pakko”
 - Toisten syyttely, esim. kaikki negatiivinen kehitys on nyt vanhempien vika

2) Alan tutkimustieto

Mitä sanovat alan tutkimukset

2) Alan tutkimustieto kertoo koostusti näin

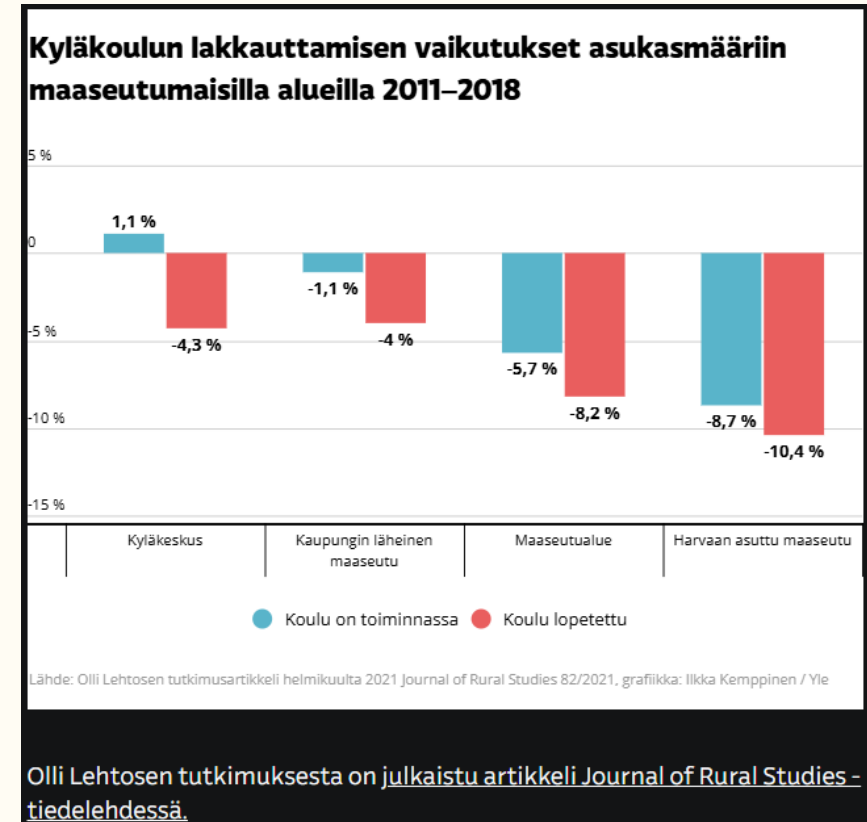
- Koulujen sulkua lisää vain alueen negatiivista kehitystä (Itä-Suomen yliopiston apulaisprofessori Olli Lehtonen) [4]

”Suomessa koulun lakkauttamisen jälkeen ympäristön asukasmäärän lasku on kiihtynyt, verrattuna aikaan ennen koulun toiminnan lopettamista.”

- Lehtonen kannustaa etsimään uusia ratkaisuja ja innovaatioita, sekä järjestää ja kehittämään uusia kouluverkostoja haastaakseen nykyiset väestökatotrendit.
 - Huom. Suonenjoki vetoiset HUPA ja UKK3 hankkeet, jne.

→ **Koululakkautukset eivät siis kannata, mutta kouluihin panostamalla on siis mahdollista:**

- Saada uusia asukkaita, ja
- Pehmentää väestökadon vaikutuksia

[4] Lehtonen, Olli (2021): Primary school closures and population development – is school vitality an investment in the attractiveness of the (rural) communities or not? (Itä-Suomen yliopisto)

2) Tieteellinen tutkimus pyrkii varmuudella puolueettomuuteen

- Päätösten tueksi tarvitaan tutkittua tietoa, joka pitää huomioida päätöksen teossa, muuten esitetyt väitteet ovat vain mielipiteitä
- Suonenjoen koulupäätöksissä kaikki tutkimustieto on sivuutettu ennen ja jälkeen päätöksenteon – Sopiikin kysyä miksi?

Kuntien pitääkin tiedostaa omat todelliset veto- ja pitovoimatekijät

- Jotteivät ne joudu turhaan leikkuriin yksipuolisen selvityksen tai konsultin näkemyksen mukaan (tilaajan tahto)
- Näin estetään lisävahinkojen syntyminen kunnan talouteen!

Maaseutu

Hämäläiskylä kiinnosti muuttajia, kunnes puheeksi tuli koulu – nyt se on tutkittu: kyläkoulujen lakkauttaminen autioittaa Suomen kylät

Erikoistutkija Olli Lehtosen laaja tutkimus osoittaa kyläkoulujen ja kylien elinvoiman yhteyden. Koulujen lakkauttaminen kiihdyttää maaseudun asukaskatoa selvästi.

Lusin koulun keinut odottavat turhaan lapsia Heinolassa. Koulu pantiin säppiin keväällä.

Lähde: Yle Uutinen 22.10.2021: <https://yle.fi/a/3-12153742>

2) Koululakkautuksen taustalla usein väärät perusteet

Kari Lehtola toteaa kuntaa-alan kehittämissäätiön haastattelussa 2014 seuraavasti^[6]

- ***”Viisas koulutuspolitiikka keskittää suunnittelun, operoinnin ja ohjauksen, mutta hajauttaa itse palvelut alueiden ihmisille sopiviksi.”***^[6]
- Esimerkiksi peruskoulun lakkauttamisperusteena ei voi olla – niin kuin nykyään monessa kunnassa on – joku paljas minimioppilasmääräluku tai perusopetusryhmien määrä.^[6]
- **Lehtolan mukaan hyvinvointiyhteiskuntaamme jäytää kumuloituvasti kasvavien SOTE-kustannusten syöpä, joka leviää ja imee kuiviin tulevaisuuden hyvinvoinnin kannalta elintärkeitä palveluita**^[6]

- Koulutusajattelussa on vaikea keksiä älyllisesti laiskempaa ja eettisesti hämäävämpää hokemaa, kuin tämä kunnissa usein kuultu:
”Me säästämme seinissä ja panostamme opetuksen laatuun”.^[7]
- Lehtolan mukaan:
”Jos koulu on elinkelpoinen, sitä ei tule lakkauttaa”^[7]

^[6] Lehtola,Kari haastattelu, Teksti: Eeva-Liisa Hynynen: *Kouluverkkoa ei ohjaa oikeasti kukaan*

^[7] Lehtola,Kari, Uutinen Rantapohjalehdessä, toim. Tunturi Teea: *Elinkelpoisen koulun lakkauttaminen on virhe*. Julkaistu 11.10.2023

2) Lopputulos: Kaavaillut säästöt eivät toteudu!

- Kansallinen arvioinnin tutkimuskeskus (KARVI) tekemä selvitys (2022): Maaseutu- ja saaristoalueilla asuvien lasten sivistyksellisten ja sosiaalisten oikeuksien toteutuminen kouluverkon muutoksissa ja peruskoulujen lakkautusten vaikutukset alueiden elinvoimaan. [3]
 - Tutkimuksessa todetaan, että koululakkautuksista ei synny koulutusmenojen säästöjä. [3]
 - Kouluverkkomuutokset eivät vaikuta ratkaisevan elinvoiman tilaan
 - Vaan pahimmillaan heikentävät tulevia elinvoiman kehitysnäkymiä. [3]

- Viittet kouluverkkomuutosten negatiivisista elinvoimamuutoksista ovat
 - Heikentynyt tulomuutto ja lisääntyvä lähtömuutto
 - Heikompi työllisyys- ja työpaikkakehitys
 - Koulutusmenojen odotettu heikompi kehitys. [3]
- **Koulun sulkeminen voi tuoda säästöjä ja parantaa oppimistuloksia, vain mikäli koulu ei ole optimikoossa.** [1]
 - Optimikokoon vaikuttavat useat kustannustekijät, kuten koulukoko ja sijainnin vaikutus oppimisen tehokkuuteen
 - Koulun optimikoon ylittyessä koulun suuruudesta koituu vain suuruudenhaittoja. [1]
 - Sammelselän koulussa olisi ilman 5-6 lk. Siirtoja nyt 123 oppilasta / 120 oppilaan koulussa – Siis optimikoossa!
 - Lopputuloksena saadaan suuri yhtenäiskoulu ja kaikki sen suuruuden haitat!

2) Uusi Yhtenäiskoulu – Kaikki suuruuden haitat?

Vanhenpainillassa 14.5.2025 kerrottua

- Yhteensä 523 oppilasta (ennuste)
- Osalle luokkia ei ole vielä opettajat tiedossa, kun tiedetä mistä löytyy sopivat luokkatilat
- Osa opettajista siirtyy tekemään virkatehtäviä monistamoon, kun työhuoneista tehdään luokkia
- Eteistiloja ja tuulikaappeja raivataan opetustiloiksi naulakoita ja lokerikkoja poistamalla
- Nyt osa luokista ruokailee omissa luokissaan
 - Helpottuuko tilanne kun oppilaita tulee 80-90 lasta lisää?
- Ryhmäkoot suuria. Uusia aloittavia 2-luokan oppilaskoko on 40 lasta ja on jaettuna aina kahteen ryhmään
 - Eli toinen ryhmä opiskelee jatkuvasti käytävässä

Kysymys: Tuleeko tästä varmasti nyt säästöä ja toteutuvatko tässä ne luvut pedagogiset perusteet?

Kuntalaiskuulemisen tuloksia 15.2.2022

Mielestäni kouluverkosto on hyvä näin. Kannatan pienempiä kouluja, koska olen itsekin käynyt aikani pienessä alakoulussa 6vuotta ja sitä samaa haluan omille lapsilleni. Kaupunki ei ole turvallinen ekaluokkalaiselle kulkea kylän toiselta puolelta toiselle. Tämä kaupunki kuolee mikäli pienet koulut lopetetaan, kuka tänne haluaa muuttaa jos koulut ovat suurkaupunkien luokkaa.

Mikäli kouluja lakkautetaan tulee taata lapselle turvallinen koulumatka. Esim. Ekaluokkalaiselle Sammelselän alueelta yhtenäiskoululle matka ei ole turvallinen. Onko kaupungilla resurssit ja rahaa taata koulukuljetus jokaiselle. Risteyksiä ja vilkasta liikennettä on paljon koulujen alun aikaan eikä vanhemmilla välttämättä ole mahdollisuuksia lasta itse kouluun kuljettamaan.

Koulut tulisi kaikki säilyttää, lapsiluku kasvanut huomattavasti viime vuosiin verrattuna. Sen perusteella kaikkia kouluja tarvitaan. Koulujen menetys vaikuttaa myös paikkakunnalle muuttoon ja sieltä pois lähtöön joko positiivisesti tai negatiivisesti. Samalla menetetään verotuloja.

Kaikista pahin skenaario olisi, että kaikki perusopetusikäiset lapset Suonenjoella tungettaisiin yhteen isoon kouluun. Tällä ratkaisulla en usko olevan positiivisia vaikutuksia yhtenkään oppilaan oppimiseen. Ryhmäkoot kasvaisi väistämättä ja erityisen tuen tarpeen määrä sen myötä, koska nykyaikana monella lapsella on sekä tarkkaavaisuusongelmia että oppimisvaikeuksia.

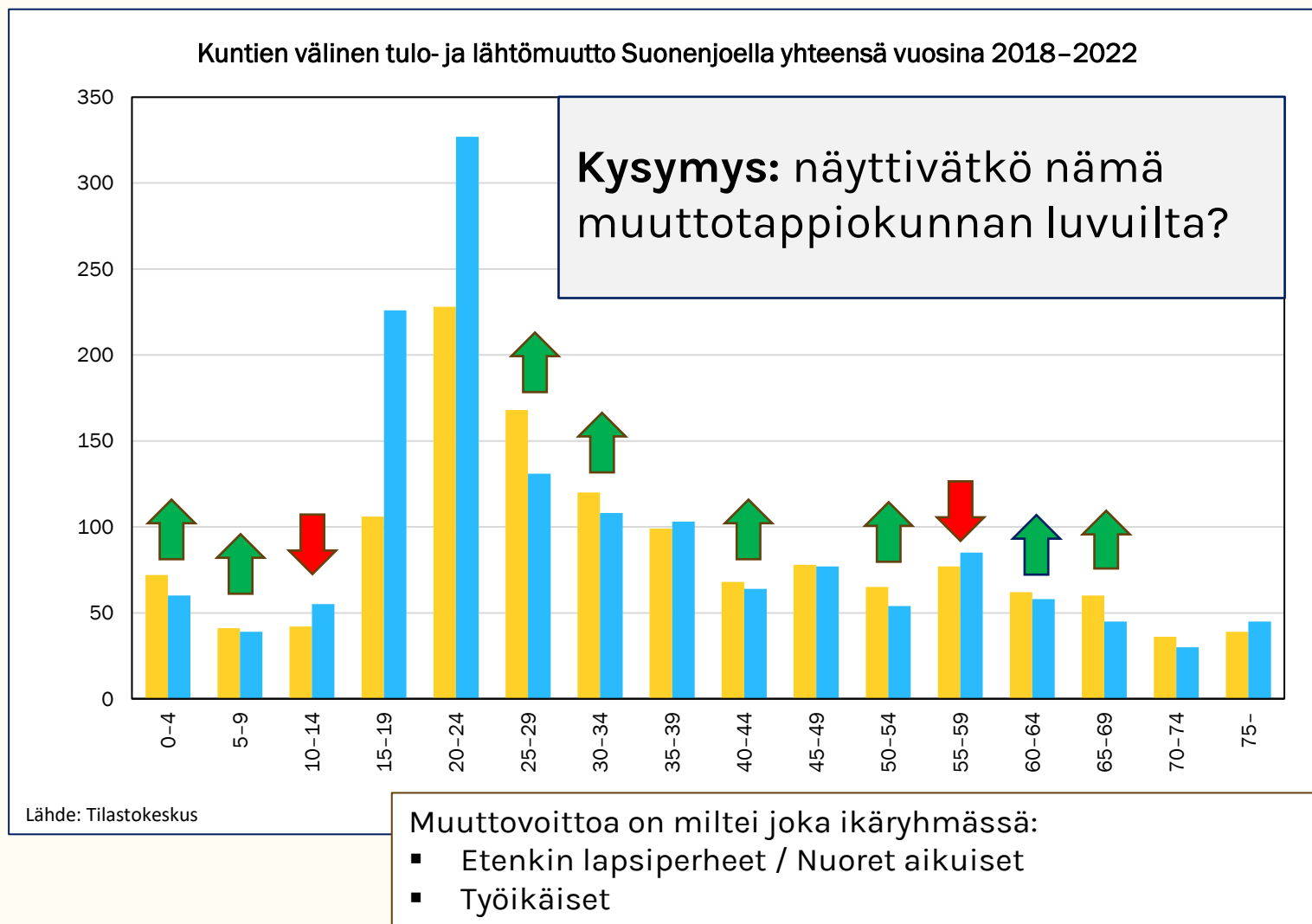
En osaa sanoa muutoksista, mutta toivon suuresti että sammelselän koulua ei lopeteta! Olemme hakeutuneet nykyiseen asuinpaikkaan juurikin tämän koulun alueen takia, koska en todellakaan halua lasta isoon ryhmään missä yksilön huomioon ottaminen on hankalampaa. Koulu on myös etempänä keskustasta, jonne pienellä lapsella ei ole mielestäni asiaa ilman aikuista. Saatikka kouluympäristö missä paljon eri-ikäistä porukkaa, joten varmaan myös porukoita missä se tyhmyys on tiivistynyt. Kiusaaminen ja ilkeydenteko lienee helpompaa tai ainakin yleisempää.

3) Suonenjoen muuttotilastot

Ollakko vai eikö olla muuttotappiokunta?

3) Muuttotilastot ennen koulupäätöksiä

Ikä	Kuntien välinen tulomuutto v. 2018–2022	Kuntien välinen lähtömuutto v. 2018–2022
Yhteensä	1 361	1 507
0–4	72	60
5–9	41	39
10–14	42	55
15–19	106	226
20–24	228	327
25–29	168	131
30–34	120	108
35–39	99	103
40–44	68	64
45–49	78	77
50–54	65	54
55–59	77	85
60–64	62	58
65–69	60	45
70–74	36	30
75–	39	45

3) Muuttotilastot ennen koulupäätöksiä

Kuntien välinen nettomuutto

- Suonenjoen positiivinen muuttovirta koostuu:
 - Lapsiperheistä tai perhettä perustavista, sekä työikäisistä
- Kuopion kanssa suurin tulovirta ja se oli vain voimistunut! (2018-2022 yht. 392 tulijaa Kuopiosta)
- Suurin poismuutto tapahtuu yksinomaan nuorissa (opiskelun takia). Osittain myös ne keneltä lapset ovat lähteneet (eli +55 vuotiaat)
- Nuorten nettovaikutus on yksistään niin suuri, että muuttovirta on käytännössä aina negatiivinen. Sama tilanne joka kunnassa, ei siis oikeasti mitään hätää
 - Suonenjoella ei ole ammatti- tai korkeakoulua
 - Paluumuutto on kuitenkin voimakasta!
- Ennen koulupäätöksiä Suonenjoella oli myös eniten positiivisia muuttovuosia (yht. 5 vuotta ja 117 hlö) Kuopion jälkeen vuosina 2010-2021 koko Pohjois-Savossa!

3) Muuttoliike koulupäätöksen jälkeen

Kuntien välinen nettomuutto

- Tilanne muuttui heti ja vuosi 2023 oli työikäisten muuttotilastoissa **karmein 20 vuoteen!!**
 - Poismuuttaneita oli 25-55-vuotiaissa yhteensä 24 henkilöä!
 - 0-14 vuotiassa on 19 lapsen lasku edelliseen vuoteen, eli 2022 verrattuna
- Eli toteutui juuri se mitä alan tutkimukset kertoivat tapahtuvan – **kuka kantaa vastuun?**
- Myös SawoGrow on myös epäonnistunut oleellisen muuttostatistiikan seurannassa
 - Esim. Korona ei tuonut muuttovoittoa, vaan se syntyi siitä kun nuoret eivät muuttaneet!

Kuitenkin kaupunki väittää, että nykyisen veropohjan rappeuman syynä on **työttömyyden aiheuttamat vaikutukset**
(mm. kaupunginjohtajan esityslista hallitukselle)

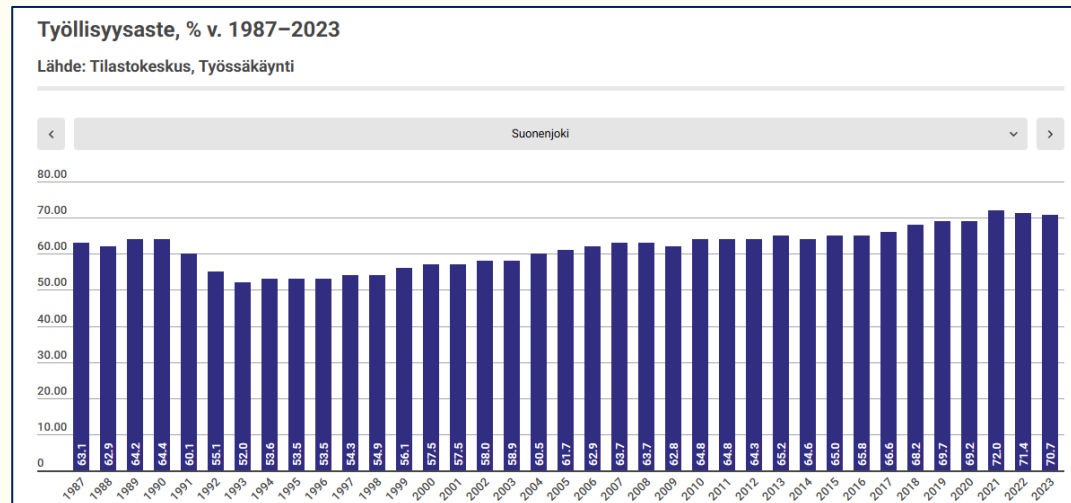
																			Muuttoliike ilman nuorisoa		
Suonenjoki / Vuosi	Ikäluokat yhteensä	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-	0-14	25-75	Yht	
2023	-59	1	-5	-2	-22 -23 -20 -36 -16 -25 -35 -25 -24 -19 -24 -38 36 15	-20 -44 -7 -16 -21 -11 9 -45 -19 -7 -15 -14 -12	2	2	-12	-6	-4	-2	0	1	6	5	-3	-6	-11	-17	
2022	-35	7	5	1			22	-6	1	7	4	-5	-3	-9	4	1	3	13	19	32	
2021	15	4	9	-3			8	7	-1	2	-1	4	-2	4	2	7	2	10	32	42	
2020	-52	-1	-8	-5			7	1	-1	-3	-11	12	2	6	4	-1	-2	-14	14	0	
2019	-21	4	0	-2			-3	15	5	-1	4	-4	0	0	3	-2	-3	2	14	16	
2018	-53	-2	-4	-4			3	-5	-8	-1	5	4	-5	3	2	1	-6	-10	-7	-17	
2017	-7	0	-3	-3			-8	-1	5	7	1	4	-3	9	2	4	5	-6	25	19	
2016	-38	7	5	1			-5	-4	5	-2	-1	3	8	7	2	6	0	13	19	32	
2015	31	6	0	-1			16	2	3	1	-1	8	7	10	13	3	7	5	69	74	
2014	18	8	3	2			2	7	0	7	1	7	0	7	6	-2	7	13	42	55	
2013	-6	0	-1	5	12	6	1	6	3	3	-1	-3	2	-2	-6	4	21	25			
2012	-37	-6	1	0	9	1	8	4	-8	-4	-5	8	3	1	4	-5	21	16			
2011	36	10	-2	2	5	7	9	7	3	-1	4	9	4	-2	11	10	56	66			
2010	15	0	2	3	23	-1	8	10	0	2	-3	6	7	2	0	5	54	59			
Yht.	-193	38	2	-6	-355	-240	93	31	23	38	-5	31	-1	58	60	21	19	34	368	402	

Kuntien välinen muutto muuttujina Alue, Vuosi, Sukupuoli, Ikä ja Tiedot

	Yhteensä	
	Yhteensä	
	Kuntien välinen nettomuutto	
Suonenjoki		
2000		-112
2001		-35
2002		-63
2003		-62
2004		39
2005		-23
2006		8
2007		-10
2008		-43
2009		30
2010		15
2011		36
2012		-37
2013		-6
2014		18
2015		31
2016		-38
2017		-7
2018		-53
2019		-21
2020		-52
2021		15
2022		-35
2023		-59

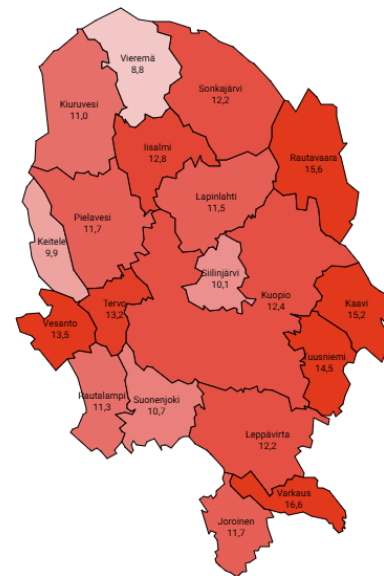
3) Nopea vilkaisu Suonenjoen työllisyystilanteeseen

- Suonenjoen työllisyysaste on Pohjois-Savon huippua jo nyt ja työllisyys on noussut ennätyslukemiin!
- Työttömiä on 4. vähiten koko maakunnassa!
- Suonenjoella on pitkäaikaistyöttömiä kaikista vähiten koko Pohjois-Savossa!
- **Eli sanoisin, että veropohjan rapautuman syy ei ole ainakaan työttömyys!**

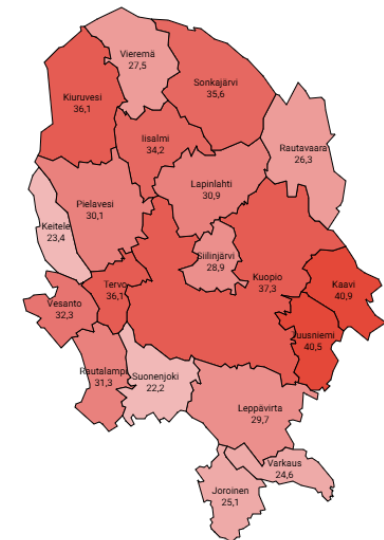
Työttömät % työvoimasta maaliskuu 2025

Lähde: Pohjois-Savon ELY-keskus, TEM

Pitkäaikaistyöttömät % työttömistä maaliskuu 2025

Lähde: Pohjois-Savon ELY-keskus, TEM

3) Kokonaisnettomuutto Suonenjoella

- Maahanmuutto, (eli siirtolaisuus), mukaanlukien Suonenjoki oli ainut kunta Kuopion lisäksi, joka on yltänyt muuttovoittoon Pohjois-Savossa 2010-2021, +29 hlö!
- Ukrainalaisten myötä nettomuutto on itseasiassa laskenut 2010-2023, +22 hlö!
- Eli ukrainalaiset eivät tuoneet muuttovoittoa, he vain estivät erittäin rajun muuttotappion syntymisen koulupäätöksen jälkeen!!!
- Paljon hoettu mantra, että ukrainalaiset ovat muuttovoiton syy ei siis pidä paikkaansa!

Alue	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kuopio	155	214	-270	-49	361	433	976	923	987	760	821	527	548	762	965	1 463	1 339	1 737
Siilinjärvi	39	-133	63	-91	-31	149	26	25	0	-12	-104	-162	-35	-261	-168	31	-25	81
Kuopion seutukunta	194	81	-207	-140	330	582	1 002	948	987	748	717	365	513	501	797	1 494	1 314	1 818
Iisalmi	64	-123	-298	-189	-66	65	85	30	-18	-122	-111	-54	-85	-22	-76	-14	7	-22
Kiuruvesi	-59	-89	-120	-77	-111	-45	-39	-34	-52	-103	-85	-80	-87	-66	-77	-42	-65	-34
Keitele	-9	-35	-10	-17	-5	17	-16	-27	-15	0	-16	-12	-29	-29	-22	-32	-21	32
Lapinlahti	23	22	-77	-81	-21	5	-69	-37	-35	-50	-10	-98	0	-55	-36	-36	-45	-10
Pielavesi	-72	10	-90	-32	-15	-27	-25	-41	20	12	9	-17	-73	-58	-16	6	-56	0
Sonkajärvi	-72	-107	-79	1	5	-40	-70	-26	-67	-10	-56	-70	-60	-22	-11	-18	-43	16
Vieremä	-37	-84	-71	-10	-12	-23	-16	-44	-26	-34	-14	-7	-4	-58	-32	13	-15	-17
Ylä-Savon seutukunta	-162	-406	-745	-405	-225	-48	-150	-179	-193	-307	-283	-338	-338	-310	-270	-123	-238	-35
Suonenjoki	-41	-72	-117	-18	33	48	-21	4	26	40	-30	9	-40	-16	-49	25	-36	29
Rautalampi	1	-3	-45	-4	-8	31	-14	3	-3	-27	18	5	-17	-45	-14	20	-25	7
Tervo	27	-14	-3	-31	-16	10	19	-9	-21	5	16	-12	4	-19	-2	1	-9	0
Vesanto	35	-42	-28	-70	29	-12	-20	-22	-3	-26	-4	-20	2	-12	-1	9	-11	44
Sisä-Savon seutukunta	22	-131	-193	-123	38	77	-36	-24	-1	-8	0	-18	-51	-92	-66	55	-81	80
Kaavi	-10	-45	-57	11	-20	18	-35	-24	-16	19	-10	-60	-1	-46	-41	4	-47	-19
Rautavaara	-36	-40	-66	-23	-26	-2	-5	-2	9	-3	14	-1	-10	-20	-4	-13	5	-30
Tuusniemi	-36	-38	-32	-13	26	-28	13	44	-30	-6	-34	-19	8	-30	-11	13	20	-23
Koillis-Savon seutukunta	-82	-123	-155	-25	-20	-12	-27	18	-37	10	-30	-80	-3	-96	-56	4	-22	-72
Varkaus	-60	-59	-147	-284	-92	-86	-149	-133	-88	-130	-1	-156	-166	-140	2	-79	-8	166
Joroinen	14	-67	-46	-9	-8	-37	-23	-17	-16	-17	-39	-68	-76	-8	-36	-28	-42	100
Leppävirta	24	-39	-88	44	-48	-70	-83	-50	-87	-12	-28	-9	-75	-117	15	-35	-10	-49
Varkauden seutukunta	-22	-165	-281	-249	-148	-193	-255	-200	-191	-159	-68	-233	-317	-265	-19	-142	-60	217
Pohjois-Savo	-50	-744	-1 581	-942	-25	406	534	563	565	284	336	-304	-196	-262	386	1 288	913	2 008
Koko maa	7 081	3 265	2 584	8 986	13 731	16 821	17 433	18 048	16 021	12 441	16 823	14 824	11 965	15 495	17 814	22 905	34 363	57 914

Alue	2010-2021	Alue	2010-2023
Kuopio	9526	Kuopio	12 602
Suonenjoki	29	Suonenjoki	22
Tervo	-24	Tervo	-33
Rautalampi	-51	Vesanto	-47
Tuusniemi	-54	Tuusniemi	-57
Rautavaara	-63	Rautalampi	-69
Vesanto	-80	Rautavaara	-88
Sisä-Savon seutukunta	-126	Keitele	-175
Keitele	-186	Kaavi	-278
Kaavi	-212	Pielavesi	-281
Pielavesi	-225	Vieremä	-289
Vieremä	-257	Joroinen	-315
Joroinen	-373	Iisalmi	-403
Iisalmi	-388	Sonkajärvi	-472
Lapinlahti	-442	Siilinjärvi	-486
Sonkajärvi	-445	Lapinlahti	-497
Siilinjärvi	-542	Leppävirta	-658
Leppävirta	-599	Kiuruvesi	-920
Kiuruvesi	-821	Varkaus	-1 060
Varkaus	-1 218		
Kuopion seutukunta	8 984	Kuopion seutukunta	12 116
Sisä-Savon seutukunta	-126	Sisä-Savon seutukunta	-127
Koillis-Savon seutukunta	-329	Koillis-Savon seutukunta	-423
Varkauden seutukunta	-2 190	Varkauden seutukunta	-2 033
Ylä-Savon seutukunta	-2 764	Ylä-Savon seutukunta	-3 037
Pohjois-Savo	3 575	Pohjois-Savo yhteensä	6 496

Lähde: Tilastokeskus: Kokonaisnettomuutto Pohjois-Savossa 2010-2023 (sis. Maahanmuuton)

3) Kokonaisnettomuuton ennuste

- Kuntaliiton selvityksessä taloudellisesti haastavana aikana väki keskittyy suuriin kaupunkeihin ja kasvusuhdanteessa kaupunkien **reuna-alueet hyötyvät muuttoliikkeestä**
 - Tämäkin fakta on Suonenjoella jätetty täysin huomiotta!
- Alueen työllisyystilanne on siis hyvä ja kokonaisnettomuuton ennustetaan olevan kokonaan positiivinen 2025-2045!
 - Parhaimpia kasvun ennusteita koko Pohjois-Savoon**
- Korot ovat nyt laskussa ja talouden on ennustettu olemaan taas kasvamaan päin, joten ollaanko mielummin muuttoliikkeen saamapuolella, ihan jatkossakin? Ei muuten onnistu ilman toimivia lähipalveluita!
- Talouden elpyessä myös syntyvyys kääntyy kasvuun.
 - Suonenjoella on syntynyt 01-03/2025 aikana jo 13 lasta, mikä tekee tällä tahdilla 52 lasta vuodessa, mikä on parasta tahtia Pohjois-Savossa!
- Kysymys:** Halutaanko Suonenjoella tältä kasvulta varmasti repiä kaikki mahdollisuus palveluita keskittämällä?

Kouluasioissa ei saa painaa nyt jarrua, vaan nyt olisi laitettava kaasua pohjaan!

Väestönmuutosten ennakkotiedot Pohjois-Savossa tammi-
maaliskuu 2025

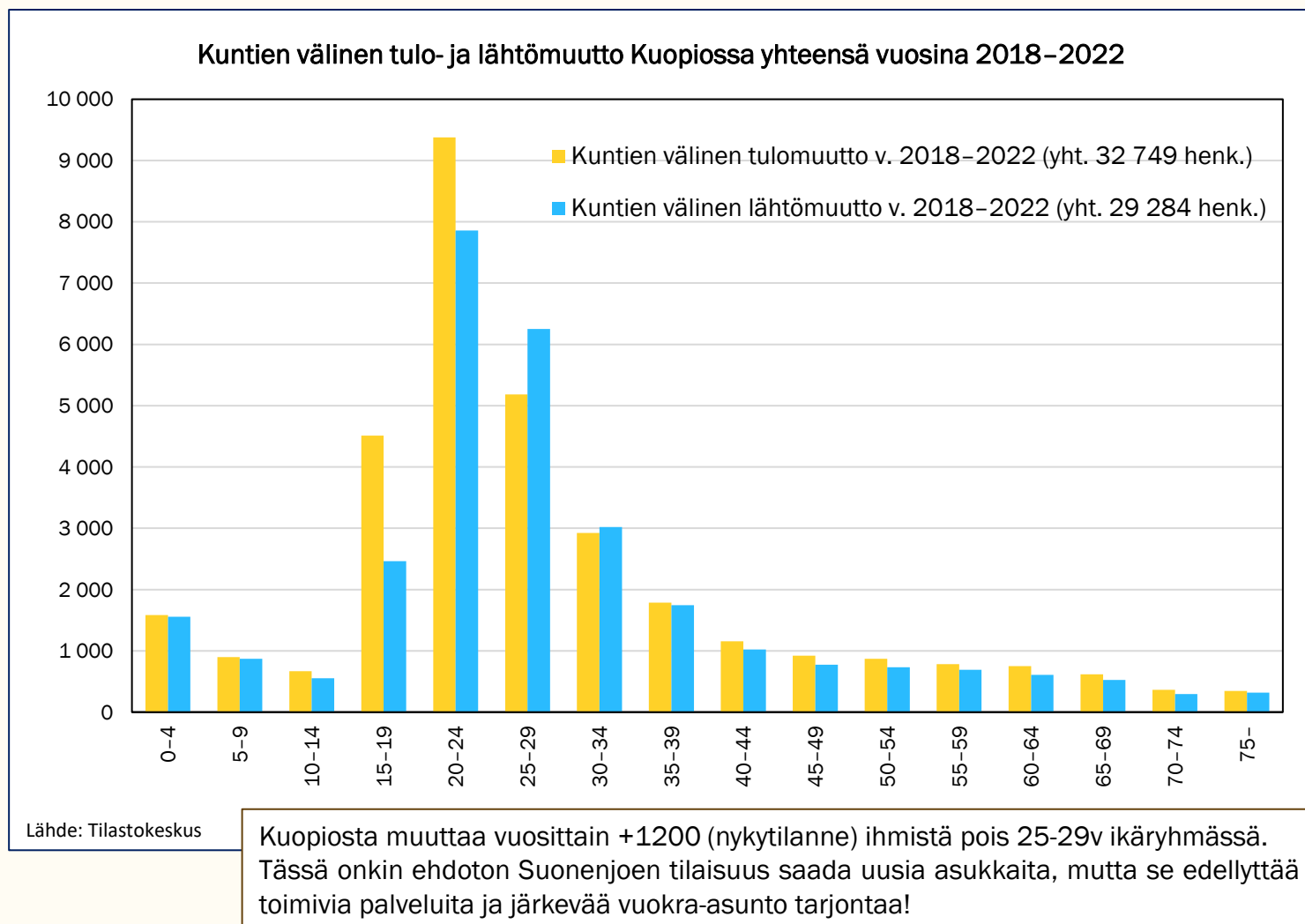
Lähde: Tilastokeskus

Kunta	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Luonnollinen väestönlisäys	Kuntien väläinen tulo- muutto	Kuntien väläinen lähtö- muutto	Kuntien väläinen netto- muutto	Kunnan sisäinen muutto	Maahan- muutto Suomeen	Maasta- muutto Suomesta	Netto- maahan- muutto	Kokonais- netto- muutto	Kokonais- muutos*) tammi- maaliskuu 2025	Vertailu- tietona kokonais- muutos*) tammi- maaliskuu 2024	Väkiluku 31.3.202 5
Kuopio	255	293	-38	1 034	1 214	-180	3 757	248	44	204	24	0	268	125 666
Sillinjärvi	35	40	-5	315	201	114	311	6	4	2	116	111	38	21 380
Kuopion seutukunta	290	333	-43	1 349	1 415	-66	4 068	254	48	206	140	111	306	147 046
Isalmi	28	83	-55	143	169	-26	431	25	5	20	-6	-55	-20	20 408
Kiuruvesi	12	30	-18	32	30	2	130	5	3	2	-4	-15	-20	7 338
Keitele	2	4	-2	13	30	-17	25	0	0	0	-17	-19	-13	1 966
Lapinlahti	11	38	-27	99	59	40	156	3	0	3	43	16	-36	8 881
Pielavesi	3	22	-19	29	26	3	53	2	2	0	3	-17	-10	3 963
Sonkajärvi	5	17	-12	27	28	-1	41	1	0	1	0	-15	-2	3 555
Vieremä	5	9	-4	24	16	8	32	11	3	8	16	14	-11	3 366
Ylä-Savon seutukunta	66	203	-137	367	358	9	868	47	13	34	43	-91	-112	49 478
Suonenjoki	13	31	-18	68	57	11	121	3	1	2	13	-4	6	6 628
Rautalampi	5	19	-14	45	44	1	28	2	1	1	2	-10	7	2 925
Tervo	3	3	0	17	12	5	13	0	0	0	5	6	3	1 394
Nesänto	0	11	-11	15	19	-4	22	3	0	3	-1	-12	-1	1 839
Siikälä-Savon seutukunta	21	64	-43	145	132	13	184	8	2	6	19	-20	15	12 786
Kaavi	6	14	-8	32	21	11	39	0	0	0	11	3	0	2 592
Rautavaara	3	15	-12	12	10	2	15	0	1	-1	1	-11	-11	1 402
Tuusniemi	1	13	-12	34	29	5	19	0	0	0	5	-8	-1	2 303
Koivis-Savon seutukunta	10	42	-32	78	60	18	73	0	1	-1	17	-16	-12	6 297
Varkaus	22	74	-52	145	173	-28	391	30	0	30	2	-52	-36	19 617
Joroinen	7	21	-14	39	49	-10	65	6	1	5	-5	-19	14	4 533
Leppävirta	14	37	-23	65	50	15	134	6	0	6	21	0	-36	8 971
Varkauden seutukunta	43	132	-89	249	272	-23	590	42	1	41	18	-71	-58	33 121
POHJOIS-SAVO	430	774	-344	2 188	2 237	-49	5 783	351	65	286	237	-87	139	248 728

*) Kokonaismuutos koskee luonnollista väestönlisäystä, kokonaisnettomuuttoa ja muuttoliikkeen vaikutusta. Kaupunkien ja seutukuntien muuttoliikkeen vaikutus on otettu huomioon vertailutietona.

3) Pikakatsaus Kuopion muuttoliikkeeseen

Ikä	Kuntien välinen tulomuutto v. 2018–2022	Kuntien välinen lähtömuutto v. 2018–2022
Yhteensä	32 749	29 284
0–4	1 582	1 558
5–9	900	869
10–14	670	555
15–19	4 513	2 463
20–24	9 378	7 858
25–29	5 186	6 253
30–34	2 922	3 021
35–39	1 788	1 747
40–44	1 155	1 023
45–49	922	775
50–54	870	731
55–59	784	693
60–64	749	606
65–69	619	523
70–74	366	293
75–	345	316

3) Kuntien välinen muuttoliike Kuopiossa v. 2018–2022

Tulomuutto Kuopioon	2018	2019	2020	2021	2022	Yhteensä 2018– 2022
TULOMUUTTO YHTEENSÄ	6 337	6 399	6 445	6 890	6 678	32 749
Siilinjärveltä	749	814	829	769	796	3 957
Helsingistä	441	398	435	533	508	2 315
Jyväskylästä	374	308	350	365	350	1 747
Joensuusta	309	356	339	379	355	1 738
Iisalimesta	262	221	247	197	235	1 162
Tampereelta	189	224	193	270	258	1 134
Oulusta	179	209	174	238	250	1 050
Espoosta	157	144	176	246	169	892
Vantaalta	140	150	162	235	164	851
Varkaudesta	161	164	157	192	166	840
Mikkelistä	159	154	155	182	160	810
Leppävirralta	172	171	136	160	137	776
Lapinlahdelta	140	158	139	143	163	743
Kajaanista	154	135	141	164	144	738
Suonenjoelta	118	99	126	102	104	549
Savonlinnasta	138	124	98	90	94	544
Lahdesta	91	119	94	97	91	492
Lappeenrannasta	100	104	105	102	80	491
Turusta	96	78	102	108	77	461
Pieksämäeltä	88	77	97	82	77	421
Kaavilta	80	86	76	56	78	376
Rovaniemeltä	68	71	56	69	72	336
Kouvolasta	61	61	69	66	60	317
Tuusniemeltä	62	70	71	41	68	312

Lähtömuutto Kuopiosta	2018	2019	2020	2021	2022	Yhteensä 2018– 2022
LÄHTÖMUUTTO YHTEENSÄ	5 959	5 823	5 767	5 809	5 926	29 284
Siilinjärvelle	697	619	699	793	765	3 573
Helsinkiin	646	645	614	530	655	3 090
Tampereelle	390	388	401	358	422	1 959
Jyväskylään	386	386	321	384	398	1 875
Joensuuhun	314	277	264	283	264	1 402
Espooseen	223	262	202	149	266	1 102
Ouluun	184	154	209	209	201	957
Vantaalle	171	232	173	156	167	899
Iisalmeen	145	136	174	168	132	755
Leppävirralle	118	119	125	141	109	612
Turkuun	125	122	116	117	113	593
Lapinlahdelle	130	121	107	122	81	561
Mikkeliin	110	88	113	114	121	546
Varkauteen	83	115	114	101	120	533
Lahteen	119	84	91	93	92	479
Kajaaniin	95	88	105	110	79	477
Lappeenrantaan	82	102	79	80	65	408
Suonenjoelle	66	89	65	84	88	392
Savonlinnaan	83	80	66	59	56	344
Rovaniemelle	81	63	65	81	51	341
Kaaville	75	76	56	69	48	324
Tuusniemelle	64	62	52	61	62	301
Pieksämäelle	58	61	67	53	61	300
Kouvolaan	49	51	50	41	37	228

Kuopion nettomuutto	2018	2019	2020	2021	2022	Yhteensä 2018– 2022
NETTOMUUTTO YHTEENSÄ	378	576	678	1 081	752	3 465
Iisalmi	117	85	73	29	103	407
Siilinjärvi	52	195	130	-24	31	384
Joensuu	-5	79	75	96	91	336
Varkaus	78	49	43	91	46	307
Mikkeli	49	66	42	68	39	264
Kajaani	59	47	36	54	65	261
Savonlinna	55	44	32	31	38	200
Lapinlahti	10	37	32	21	82	182
Leppävirta	54	52	11	19	28	164
Suonenjoki	52	10	61	18	16	157
Pieksämäki	30	16	30	29	16	121
Pielavesi	16	42	17	5	38	118
Nurmes	9	16	18	36	25	104
Kiuruvesi	11	28	45	9	10	103
Vantaa	-31	-82	-11	79	-3	-48
Jyväskylä	-12	-78	29	-19	-48	-128
Turku	-29	-44	-14	-9	-36	-132
Espoo	-66	-118	-26	97	-97	-210
Helsinki	-205	-247	-179	3	-147	-775
Tampere	-201	-164	-208	-88	-164	-825

**Onko sattumaa, että juuri näiden kuntien
vetovoimaa halutaan heikentää Kuopion
tilaamalla FCG selvityksellä?**

Pohjois-Savon liitto

4) Suonenjoen palveluverkkoselvitys, 2022

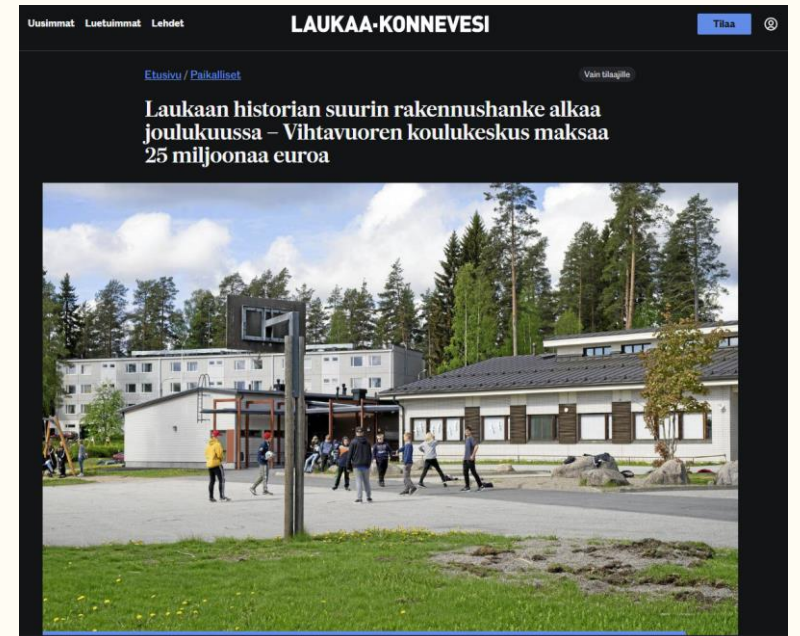
Katsaus lukujen taakse ja toteutuneet oppilasluvut ja ennusteet

4) Vaihtoehtoinen malli

Case Laukaa – Mielestäni äärimmäisen hyvin tehty koululakkautusprosessi, selvitystyö ja ihan ilman konsulttia. Tästä mallikkaasta prosessinhoodosta mallia muille!

- ✓ Työtä valmisteltu yli valtuustokauden
- ✓ Työryhmä kokoontui 18 kertaa
- ✓ Selvitystyö rajattiin alueellisesti, ei koskenut kaikkia kouluja
- ✓ Päätettiin että kaikki työryhmän muistiot ovat julkisia ja sähköpostilistat kaikille halukkaille päätöksenteon etenemisestä
- ✓ Varattiin kuntalaisille mahdollisuus asukashankintaan
- ✓ Kuulemiset kaikille osapuolille
- ✓ Lapsivaikutusten arvioinnin tueksi työryhmä teetti kyselyn entisille kyläkouluje oppilaille, joiden koulu lakkautui vuonna 2018, ja jotka siirtyivät uuteen Satavuon kouluun, tavoitteena kartoittaa lasten kokemuksia koulun lakkaamisesta ja uuteen kouluympäristöön sopeutumisesta
- ✓ Alan tutkimustulokset käsitelty ja huomioitu päätöksessä
- ✓ Muuttoliikkeen vaikutukset mukana
- ✓ Ynnä muuta mukavaa kuntalaisten puolesta!
- ✓ Lopputulos: yhdistettiin 2 kyläkoulua 2 muuhun kyläkouluun, eli ei vietykään oppilaita kirkonkylän kouluun
- ✓ Muutenkin Laukaa laittanut rahaa ja panostanut viihtyisiin kouluihin!

<https://www.laukaa.fi/asukkaat/kasvatus-ja-opetus/opetuksen-ja-varhaiskasvatuksen-palvelut/perusopetuksen-palveluverkkoselvitys/>

4) Suonenjoen palveluverkkoselvitys 2022

Koulupäätöksen pohjaksi laadittiin palveluverkkoselvitys

Taustaa:

- Suonenjoen koulupäätösprosessi on noudattanut täälläkin perinteistä koululakkatuksen kaavaa.
- Kaiken taustalla on ollut konsultin laatima kunnan **talouden tasapainotusohjelma**, johon ollaan sitouduttu
- Tilattu lisäselvitys (Kuntamaisema) laatimaan lista lakkautettavista palveluista
 - *Todetaan, että vain palveluverkkoa karsimalla ja keskittämällä on mahdollista säästää*
- Koululakkautusten suurin este ja jarru on aina valtuusto, joka koostuu tavallisista ihmisistä.
- Siellä asioiden käsittely kuitenkin vain venyy ja vanuu ja siksi valtuustolle annetaan luvut joilla lakkautus menee aina läpi (**kehäpäättely**) ja annetaan niin lyhyt valmistautumisaika päätökselle kuin vain kehdataan antaa!
- Nyt valtuustolle annettiin 4 päivää aikaa päätöksen tekoon

Jos näin oli päätetty, niin koko koululakkautusprosessi on ollut silloin vain etukäteen suunniteltu irvokas näytelmä käsikirjoituksineen

- Ja aivan turhan takia, koska mitään säästöä sillä ei voida saavuttaa!
- Tämäkin aika olisi pitänyt käyttää älykkääseen toimintojen sopeuttamiseen ja kasvutoimien etsimiseen!

Opettajien kuulemistilaisuus 11.4.2022

- varhaiskasvatuksen ratkaisujen huomioiminen kouluverkon suunnittelussa
- voidaanko hyödyntää yhteisiä tiloja
 - kaikkien palvelujen keskittäminen olisi järkevin ratkaisu
 - 120 paikkainen päiväkotitoi; edellyttää uuden rakentamista
 - koulun läheisyys olisi etu

4) Palveluverkkoselvitys 2022

Pikakertaus prosessin etenemisestä

Koululakkautus prosessi:

- Kouluverkoston supistamista käsiteltiin kaupunginhallituksessa 13.12.2021/§307 ja kaupunginvaltuustossa 20.12.2021/§97. Asia palautettiin tuolloin uudelleen valmisteluun.
- Kaupunginhallitus teki 07.02.2022/§27 päätöksen aloittaa koulutuspalveluiden palveluverkkoselvitys.
- Palveluverkkoselvitys kattaa kaupunginvaltuuston linjauksen mukaisesti koko koulu- ja varhaiskasvatusverkon. Selvityksen toteuttavaan työryhmään nimettiin viranhaltijoista mm. koulutusjohtaja ja luottamushenkilöitä
- Selvitystyö laadittiin kevään 2022 aikana ja se annettiin valtuustolle kesäkuussa ja päätös asiasta tehtiin valtuustossa 20.6.2022
 - Pohjaesityksenä oli kaikkien koulujen keskittäminen Yhtenäiskouluun porrastetusti pienimmästä suurempaan
 - Lakkautusprosessi noudattikin perinteistä ja täydellistä käsikirjoitusta

SUONENJOEN KAUPUNGIN STRATEGIA 2018-2025

Toimintaa ohjaavat periaatteet

Rohkeus

Yhteistyö

Vastuullisuus

Kaupunkistrategian uudistaminen toteutettiin avoimin mielin, puhtaalta pöydältä ja ennakkoluulottomasti tulevaisuuteen katsoen.

Tämän kaupunkistrategian myötä uudistamme organisaatiomme kulttuuria ja yhteisöämme toimimaan yhdessä, katsomaan samaan suuntaan ja etsimään vastuullisia ratkaisuja vaikeissakin paikoissa.

Pidämme huolta asukkaistamme ja elinympäristöstämme.

Meillä on rohkeus uudistua ja annamme itsellemme luvan oppia tekemistämme virheistä.

Palveluverkkoselvitys alkaa näillä sanoilla

4) Kunnes valtuustossa tehtiin vastaesityksiä

- **Lopputuloksena tuli Sammelselän koulun lakkautus lukukauden 2024-2025 päätteeksi**
 - Huono päätös, mutta joskus demokratia vaan toimii näin
- Perusteluina olivat säästösyyt, joita perusteltiin syntyvyyden ja oppilasmäärän laskulla (kehäpäätely)

Katsotaanpa miten palveluverkkoselvitys on laadittu, mitä lukuja ja mitä sanamuotoja siellä on käytetty

Kurkataan samalla vähän lukujen taakse ja totuteutuneisiin oppilasmääriin

Huom. Myös päiväkotien palveluverkon karsiminen juontaa kanssa talouden tasapainotus ohjelmaan, koska: **“vain seinistä säästämällä saadaan säästöä”**

Lopputuloksena:

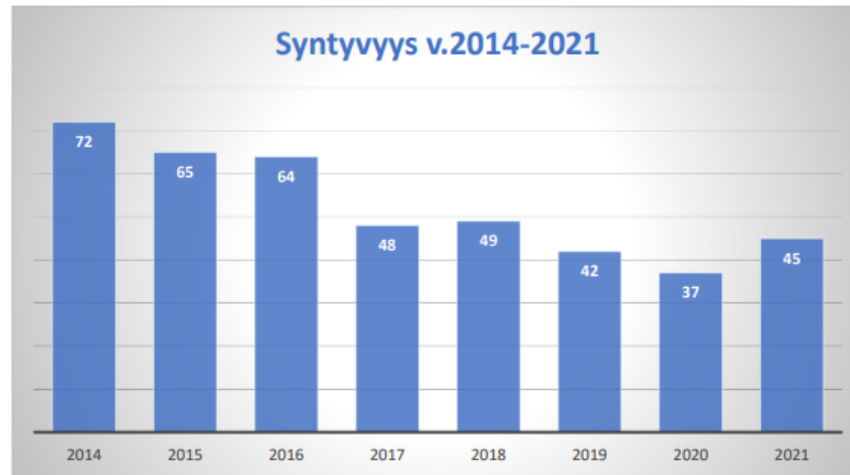
- Metsolan PK:n sulk
- Valkeisenmäen PK:n sulk,
- Nyt PK toiminnan keskittäminen Sammelselkään
- **Jos tämä oli “taustajuoni”, niin kaikki keskustelut ovat olleet vain pelkkää teatteria!**
- Eräs kaupungin työntekijä nimittäin tiesi kertoa jo 23.6.2022 että Sammelselkään tehdään päiväkot
- Rakenteita tutkittu soveltuuko muuhun toimintaan, eli PK käyttöön
- Valtuustolle Sammelselän PK hanke esitettiin myöhemmin. Pitikö siis ensin saada koulu kiinni?

4) Palveluverkkoselvityksen (2022) tarkastelu

3.2 LAPSIENNUSTEET JA PALVELUTARVE

Tilastokeskuksen ennusteen (30.9.2021) mukaan lasten syntyvyys laskee koko Suomessa selkeästi. Edellinen vuosi 2021 oli neljäs perättäinen, kun maassamme syntyi alle 50 000 lasta. Kuntaliiton tilastojen ja ennusteiden (30.9.2019) mukaan väestökato on voimakkainta pienissä kunnissa. Väestönkasvu on keskittynyt suurimmille kaupunkiseuduille, kun samaan aikaan valtaosa kunnista on menettänyt väestöään. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan jo menossa oleva kehityskulku vahvistuu entisestään.

Suonenjoen kaupungin syntyvyys heijastelee valtakunnallista tilannetta. Syntyneiden lasten lukumäärä v.2014 oli 72 lasta ja v.2021 lapsia syntyi 45, eli 27 lasta vähemmän.

Elävänä syntyneet muuttujina Alue, Äidin ikä, Sukupuoli, Tiedot ja Vuosi

	Yhteensä								
	Elävänä syntyneet								
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Suonenjoki									
Yhteensä	65	66	61	45	48	36	38	47	

Palveluverkkoselvitys ei huomioi muuttoliikettä ja esittää syntyvyysluvut ainoastaan lyhyellä otannalla.

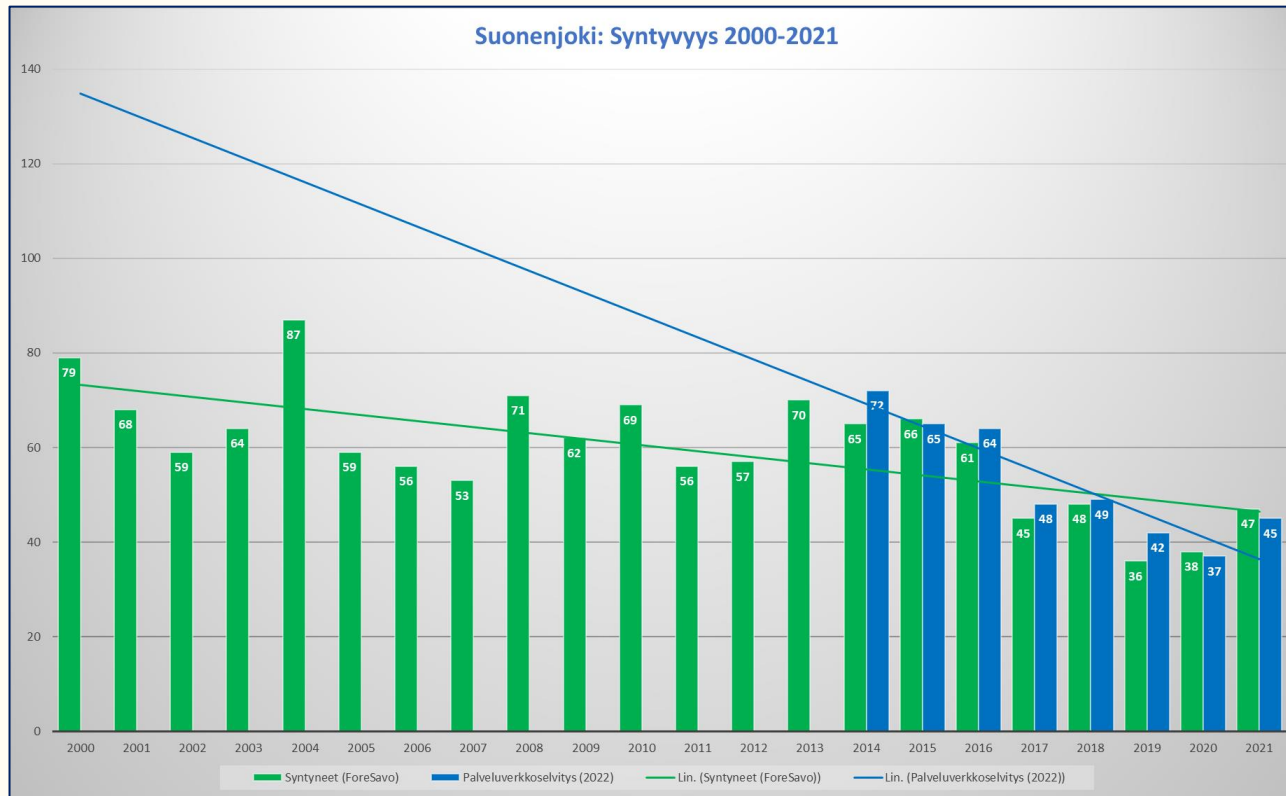
Vertaamalla PVS2022 esittämiä syntyvyyslukuja Tilastokeskuksen aineistoon, nähdään että ne eivät täsmää!

Itseasiassa jokainen esitetty syntyvyysluku poikkeaa Tilastokeskuksen aineistosta!

- Eli on anettu vain 8 vuotta, niin 8 kertaa annettu luku poikkeaa Tilastokeskuksen virallisesta aineistosta
 - 2014 (+7 lasta)
 - 2015 (+1)
 - 2016 (+3)
 - 2017 (+3)
 - 2018 (+1)
 - 2019 (+6)
 - 2020 (-1)
 - 2021 (-2)
- Eli syntymävuosien alkupäätä on nostettu ylöspäin ja loppupäätä laskettu alas
- **Kysymys:** Miksi syntyvyyslukuina on esitetty vain 8 edeltävää vuotta? Vaikka peruskoululuokkia on enemmän, eli 9
- **Kysymys:** Miksi ei esitetä koko 2000-luvun syntyvyyttä, mistä näkisi pidemmän ajan trendin?

4) Palveluverkkoselvityksen tarkastelu

Annetut luvut eivät kestä päivänvaloa!

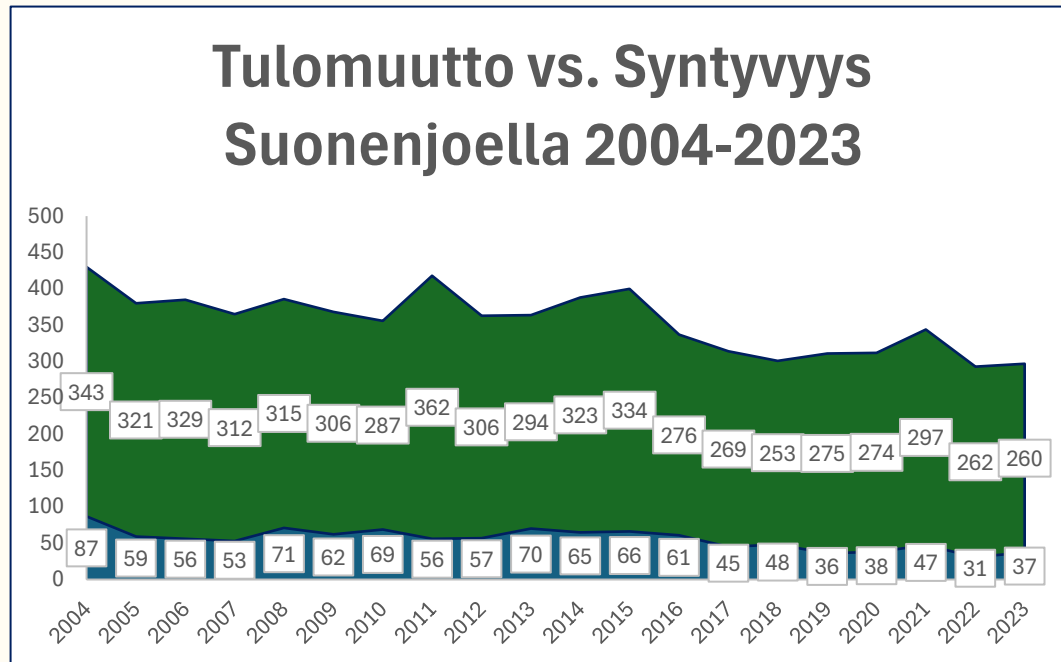

Suonenjoen syntyvyys on noussut välillä huimin harppauksin!

- 2003-04 +23 lasta /v
- 2007-08 +18 lasta /v
- 2012-13 +13 lasta /v
- Hyppäykset eivät selity kausivaihtelulla
- Myös esitetyt vuodet 2014-2016 ovat olleet syntyvyydeltään keskiarvoa suurempia
- **Kysymys:** Onko syntyvyyden kasvut haluttu tietoisesti piilottaa tiukalla rajauksella?

- Annetut väärät syntyvyysluvut ylikorostavat syntyvyyden laskun jyrkkyyttä Suonenjoella!
- Aineiston tiukka rajausta häivyttää syntyvyyden kasvun edeltäviltä vuosilta
- **Kysymys:** Onko muuttoliike keinotekoisesti "lisätty mukaan" nostamalla syntyvyyslukuja ylöspäin?
 - Mahdollisesti oppilasmäärään lasku on saatu halutunlaiseksi ilman, että selvityksessä on tarvinnut ottaa kantaa muuttoliikkeeseen

4) Syntyvyyden taustalukuja

- **Kaupunki ei ole esittänyt ainuttakaan toimea muuttoliikkeen korjaamiseksi ennen koulupäätöksiä!**
- Kanavoimalla 5% Kuopion 25-30v. Ikäryhmästä Suonenjoelle tekee +60 ihmistä vuositasolla päästäisiin huippuvuosien tulomuuttolukuihin
 - Edellyttää järkevää vuokra-asuntotarjontaa
 - Toimivia lähipalveluita, ei keskitettyjä toimintoja!
- **Huom.** Uusi liikuntakeskus ei näy muuttoliikkeessä mitenkään – eli muuttoliikkeen kannalta se oli hukkainvestointi, vaikka hieno halli ja tarpeellinen onkin

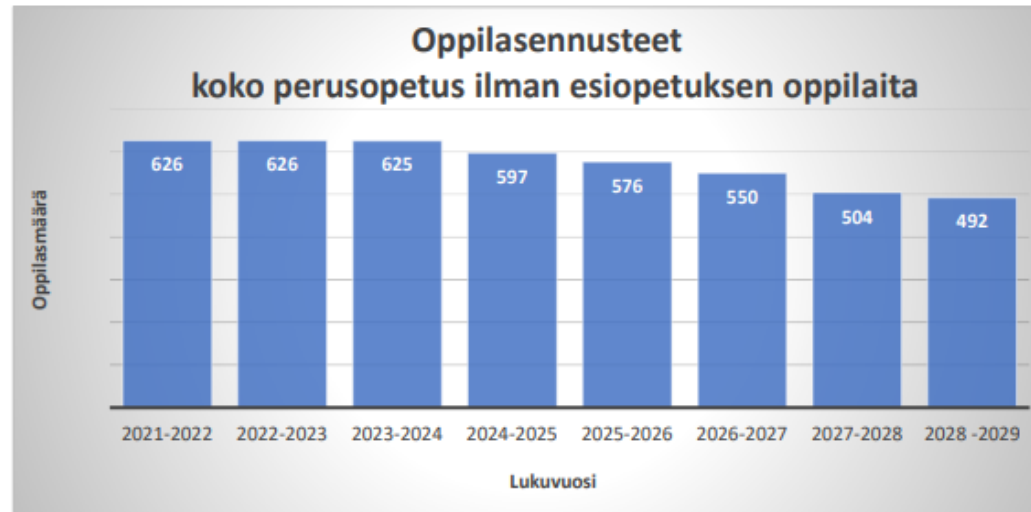
- Palveluverkkoselvitys jättää kokonaan muuttoliikkeen huomiotta. **Todella iso puute ja virhe!**
- Vertaamalla tulomuuttoa ja syntyvyyttä nähdään, että niillä on selvä yhteys, eli syntyvyyden huiput ja laskut seuraavat tulomuuttoa
- Esim. v.2011 Suonenjoelle muutti 362 ihmistä ja syntyi 56 lasta, kun v.2023 samat muuttajat olivat 260 ja 37

4) Palveluverkkoselvityksen tarkastelu

- **Oppilasmäärät on laadittu pohjautuen näihin vääriin syntyvyyslukuihin!**
- Huom. Myös päätöksentekoa selvästi johdattelleva sävy tekstissä (jatkuu läpi linjan)

4.2 OPPILASENNUSTEET JA PALVELUTARVE

Lasten syntyvyyden pieneneminen vaikuttaa vähitellen myös perusopetuksen oppilasmääriin. Kahden seuraavan lukuvuoden aikana oppilasmäärät näyttävät vielä samansuuruisille, mutta lukuvuodesta 2024-2025 alkaen ne kääntyvät selkeään laskuun. Tuolloin kaupungin kaikki 1.-luokkalaiset mahtuisivat kahteen opetusryhmään. Tämä tulee huomioida perusopetuksen palvelurakenteen tulevaisuuden suunnittelussa.

Lukuvuosi 2028-2029								
9 lk	8 lk	7 lk	6 lk	5 lk	4 lk	3 lk	2 lk	1 lk
2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
TOSI	EPÄTOSI	EPÄTOSI	EPÄTOSI	EPÄTOSI	EPÄTOSI	EPÄTOSI	EPÄTOSI	EPÄTOSI
70	72	65	64	48	49	42	37	45
Yht								492

Lukuvuosi 2027-2028								
9 lk	8 lk	7 lk	6 lk	5 lk	4 lk	3 lk	2 lk	1 lk
2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
TOSI	TOSI	EPÄTOSI	EPÄTOSI	EPÄTOSI	EPÄTOSI	EPÄTOSI	EPÄTOSI	EPÄTOSI
57	70	72	65	64	48	49	42	37
Yht								504

- Yhdistämällä väärät syntyvyysluvut ja toteutuneet syntyvyysluvut saadaan ennusteen oppilasmäärä
- Eli mitä pidemmälle ennuste ulottuu, sen kauemmas se erkane todellisuudesta!
- Oppilasmäärän lasku johtuu siitä, että laskenta tarraa kiinni näihin vääriin syntyvyyslukuihin ja jättää tulevan positiivisen muuttoliikkeen kokonaan huomiotta

4) Palveluverkkoselvityksen tarkastelu

Annetut luvut eivät kestä päivänvaloa – Koulukohtaiset oppilasmäärät!

- Koulukohtaiset oppilasmäärät on laadittu pohjautuen näihin vääriin syntyvyyslukuhin!

Oppilasennusteet kouluittain								
Lukuvuosi	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029
Iisvesi								
1	16	12	11	7	12	10	11	12
2	10	16	12	11	7	12	10	11
3	9	10	16	12	11	7	12	10
4	10	9	10	16	12	11	7	12
5	10	10	9	10	16	12	11	7
6	14	10	10	9	10	16	12	11
yhteensä	69	67	68	65	68	68	63	63
Lempvy								
0e	6	7	5	6	3	4	4	7
1	2	6	7	5	6	3	4	4
2	6	2	6	7	5	6	3	4
3	6	6	2	6	7	5	6	3
4	8	6	6	2	6	7	5	6
5	3	8	6	6	2	6	7	5
6	5	3	8	6	6	2	6	7
yhteensä	30	31	35	32	32	29	31	29
Sammalselkä								
1	20	22	19	13	11	7	7	10
2	26	20	22	19	13	11	7	7
3	17	26	20	22	19	13	11	7
4	18	17	26	20	22	19	13	11
5	23	18	17	26	20	22	19	13
6	19	23	18	17	26	20	22	19
yhteensä	123	126	122	117	111	92	79	67
Yhteinäiskoulu 1-6								
1	34	25	27	23	20	22	15	19
2	28	34	25	27	23	20	22	15
3	29	28	34	25	27	23	20	22
4	43	29	28	34	25	27	23	20
5	32	43	29	28	34	25	27	23
6	32	32	43	29	28	34	25	27
yhteensä	198	191	186	166	157	151	132	126
Yhteinäiskoulu 7-9								
7	76	70	68	79	61	70	72	65
8	65	76	70	68	79	61	70	72
9	64	65	76	70	68	79	61	70
10	1							
yhteensä	206	211	214	217	208	210	203	207
Perusk. Yht.	626	626	625	597	576	550	508	492
VK esiop.	59	57	43	43	39	33	41	
Huom! Esiopetusoppilaat eivät sisälly Lempyn koulun kokonaisoppilasmäärään.								
Päivitetty 6.4.2022								

Huomatkkaa koulukohtaiset erot vuosille 2022-2028!

- Sammalselän oppilasmäärän lasku ylikorostuu!
 - laskua on -57 oppilasta
- Yhtenäiskoululla on sama juttu!
 - laskua -72 oppilasta

Kuitenkaan muissa kouluissa ei tapahdu juuri muutosta

- lisvedellä laskua vain -6 oppilasta
- Lempyillä laskua vain -1 oppilas

Yhteinäiskoulun lasku on samaa luokkaa (-72 oppilasta) kuin julkisuuteen annuettu luku Sammalselän oppilasmäärä vuonna 2028, eli 75 oppilasta

Eli kun nämä koulut laitetaan yhteen, niin siis hyvin mahtuu! – tai ainakin siis excelissä mahtui

Kysymys: Onko Sammalselän koulun lakkautusta tietoisesti haluttu edistää näillä annetuilla luvuilla?

4) Oppilasmäärien todellinen kehitys

Väestö 31.12. muuttujina Alue, Ikä, Sukupuoli, Tiedot ja Vuosi													
	Yhteensä												
	Väestö 31.12.												
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Suonenjoki													
0	58	69	66	64	62	45	49	37	38	44	32	37	
1	59	61	73	67	66	65	45	50	37	38	45	34	
2	66	60	62	75	69	70	68	48	48	42	41	44	
3	66	66	61	63	74	65	64	69	50	51	44	45	
4	75	66	67	64	66	75	65	62	68	50	50	43	
5	66	73	68	70	66	65	74	66	62	66	50	51	
6	61	68	75	65	68	66	64	72	63	64	66	51	
7	64	60	65	75	69	70	66	62	69	67	68	67	55
8	89	64	61	63	75	67	70	68	58	71	68	71	66
9	76	89	64	64	65	75	69	70	70	60	70	64	77
10	69	81	88	62	65	66	74	72	68	72	63	74	72
11	72	71	79	90	63	66	66	72	72	67	71	66	66
12	80	73	71	79	87	60	66	66	73	72	66	74	67
13	81	80	76	72	80	85	61	63	66	73	71	70	66
14	70	79	81	74	73	80	83	60	61	64	73	75	67
15	95	72	77	83	74	73	81	84	58	62	66	74	76
16	76	93	72	76	86	71	71	78	77	54	57	66	73

- Tilastokeskuksen 10v. aineistosta nähdään, että oppilasmäärät kasvavat, keskimäärin n. 5 oppilasta / vuosi
- Tämä oppilasmäärien kehitys on “unohdettu” PVS2022 selvityksestä kokonaan
- Esim. 2017 syntyneitä oli loppuvuodesta 45 ja luku oli kasvanut ja vuoteen 2020 mennessä kasvua oli +5 lasta
- Määrä kasvoi 55 oppilaaseen, kun koulut alkoivat 2024, eli kaikki kasvu ei selity pelkästään ukrainalaisilla
- Jos oppilasmäärät kerta kasvavat, niin miksi kaupunki ei tavoittele lisää kasvua, kuten on kuntastrategiaan kirjattu?

Suonenjoen kaupungin visio

Rohkeasta kehityksestään tunnettu mansikkakaupunki

Suonenjoki uskaltaa ja haluaa kasvaa. Olemme hyvämaineinen ja mansikoistaan kansainvälisestikin tunnettu seutukaupunki.

Visio tarkoittaa haluttua ja toivottua tulevaisuuden tahtotilaa.

Suonenjoen kaupungin missio

Sujuvaa ja aktiivista arkea viihtyisässä elinympäristössä

Suonenjoki tarjoaa elämisen ja olemisen helppoutta turvallisessa kasvuympäristössä, missä arki sujuu ja kuntalaisemme viihtyvät. Suonenjoella hyvän elämisen edellytykset ovat kohdillaan.

Missio on toiminta-ajatus, joka kuvaa organisaation olemassaolon merkityksen ja päivittäisen tekemisemme tarkoituksen.

Tämän arjen lupauksemme takaavat:

Hyvät ja monipuoliset lähipalvelut
Erinomaiset liikunta- ja vapaa-ajan palvelut
Hyvä liikenteellinen tavoitettavuus
Luonnon läheisyys

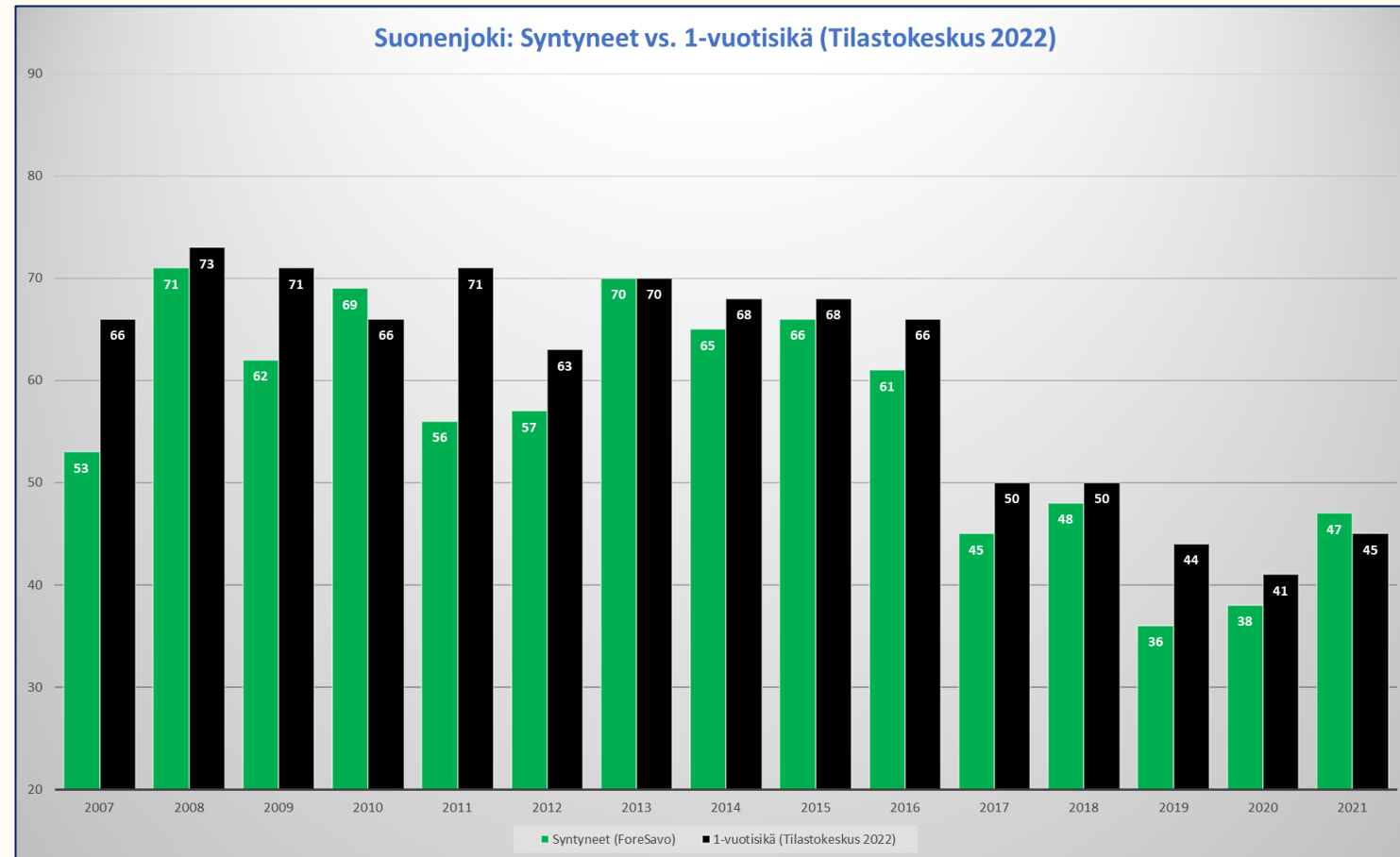
4) Oppilasmäärien todellinen kehitys

Miksi käytettiin pelkkää syntyvyyttä oppilasennusteissa, eikä todellisia ikäryhmätietoja?

- Kaupungilla olisi varmuudella ollut myös todellinen ikäryhmätieto käytettävissä Jos sitä olisi vaan haluttu käyttää
- Palveluverkkoselvitys nojaa vain syntyvyyteen ja siinäkin väärillä luvuilla
- Todellinen ikäryhmätieto olisi kuitenkin paljastanut positiivisen muuttoliikkeen
 - **Kysymys:** Onko tämä syynä siihen ettei sitä ole käytetty ennusteissa?
 - Kehäpäättely ei siis toteudu Suonenjoella!

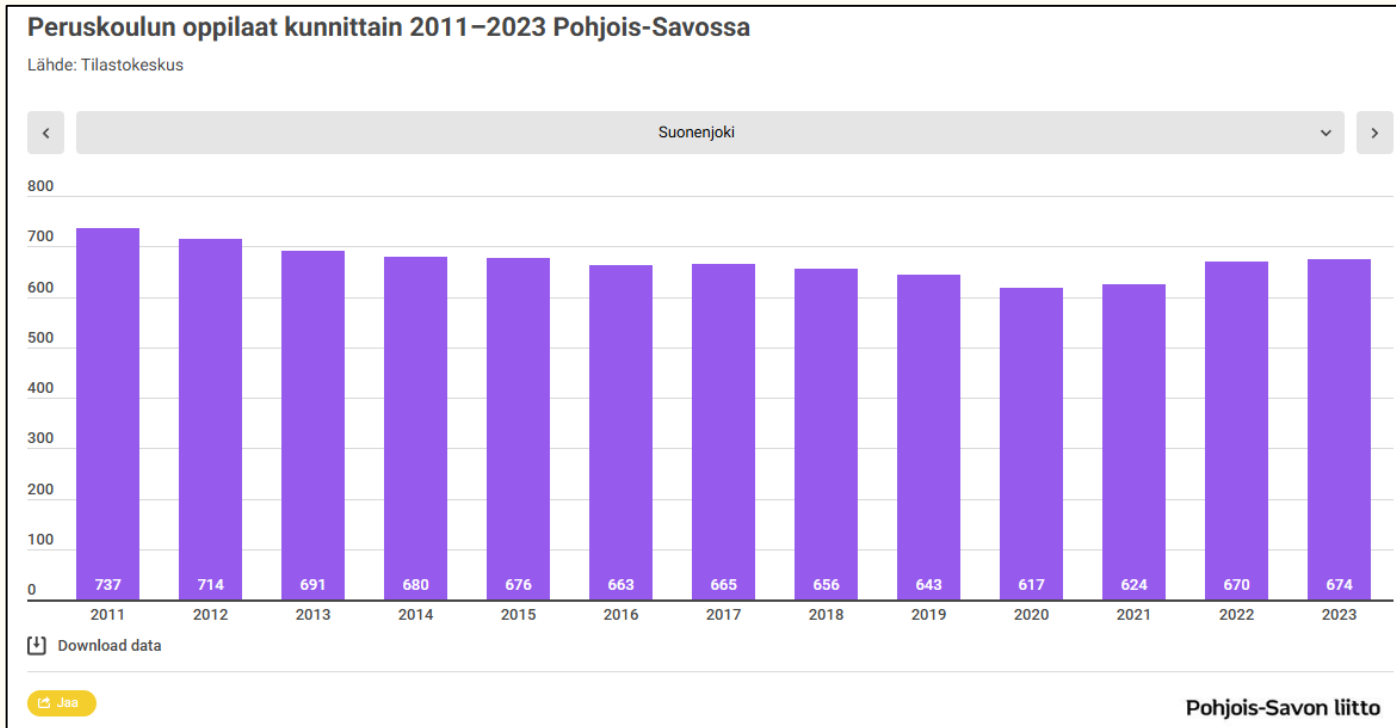
Kuvaajassa on esitetty 1-vuotisikä vuoden 2022 lopussa (31.12.2022)

- Mikä vastaa suurin piirtein tilannetta Palveluverkkoselvityksen laatimisen aikaan

4) Oppilasmäärien todellinen kehitys

- Suonenjoen oppilasmäärät ovat vain kasvaneet ja kaikki kasvu ei selity ukrainalaisilla!
- Eli jos nyt tuntuu siltä etteivät oppilaat minnekään mahdu, niin se johtuu siitä etteivät oppilaat minnekkään mahdu

**NYT EI OLE TODELLAKAAN OIKEA
HETKI SULKEA JA PURKAA
SAMMALSELÄN KOULUA!!!**

**SÄÄSTÖÄ EI SAADA SENTTIÄKÄÄN
JA OPPILAAT EIVÄT MAHDU
MINNEKKÄÄN!**

**LOPPUTULOKSENA VAIN
PERUUTTAMATONTA VAHINKOA
MUUTTOLIIKKEELLE JA KUNNAN
TALOUDELLE!!!**

4) Palveluverkkoselvityksen tarkastelu

Annetut luvut eivät kestä päivänvaloa!

- Sammelselän oppilasmäärä oli 126/120 oppilasta vuosina 2023-2024 - Koulu oli siis täynnä!
- Lukukaudella 2024-25 uusia 1-luokkalaisia oli 16 ja lisäksi 2 lasta aloitti suoraan Yhtenäiskoulussa, eli oppilaita olisi varmuudella ollut ainakin 18
 - Negatiivisen muuttoliikkeen osuutta voimme vain arvailla, mutta varmuudella sitä kuitenkin on ollut
- Eli Sammelselän koululla olisi ollut 123/120 oppilasta
 - **Eli koulu olisi ollut edelleenkin ääriään myöten täynnä – mites oli se optimikoko?**
- Kuitenkin uutisoitu v.2021 joulukuussa, että vuonna 2028 Sammelselällä aloittaa enää 75 oppilasta
 - Uutisointia sopivasti siis ennen päätöksiä
 - Tämä tarkoittaisi sitä että aloittavia 1-luokkalaisia pitäisi siis olla **0 kpl** jokaisena seuraavana kolmena vuotena, jos koulu jatkaisi toimintaa nyt normaalisti

Suonenjoella Sammelselän ja Iisveden koulut liipäsimellä – Lakkauttamispaineiden taustalla oppilasmäärien lasku sekä kulujen suitsiminen

Suonenjoella Sammelselän ala-asteen oppilasmäärät tippuvat vuoteen 2028 mennessä 126 oppilaasta 75 oppilaaseen. Luistelemassa olleet koulun oppilaat eivät pitäneet koulun lakkautusta hyvänä asiana. ANU LAITINEN

Anu Laitinen
11.12.2021 9:00

4) Tehtiinkö 5-6 lk. siirto peittämään oppilasmäärän kasvu?

- Koulutuslautakunta esitti useaan otteeseen kaikkien 5-6 lk. Siirtoa Yhtenäiskouluun siinä kuitenkaan onnistumatta
- Kuntalaisille ei järjestetty kuulemistilaisuutta siirtoon liittyen, vaan erillinen keskustelutilaisuus järjestettiin vasta kuntalaisaloitteella!
 - **Tässä on rikottu hyvää hallintotapaa, mutta myös lakia!**
- Päätös 5-6 lk. siirrosta piti tehdä lautakunnassa, kun ei valtuusto ei olisi siirtoa kuitenkaan hyväksynyt!
- Tätä puoltaa se, että jo joulukuussa 2023 yht. 9 valtuutettua jätti valtuustoaloitteen 5-6 lk. siirron perumisesta
 - Oliko 5-6 lk. siirto vain keinotekoinen tapa saada koulujen oppilasmäärät alas ja häivyttää toteutunut oppilasmäärien kasvu?
 - Samoin Lempyyn koulun nykytilanne on **KEINOTEKOISESTI LUOTU!**

Kaupunki varmaan esittää meille datan mitä tällä 5-6 lk. siirrolla saavutettiin, kun perusteena tässäkin oli säästöt (avattava kuljetuskustannukset, avustajien palkkaukset jne.)

- 5-6 lk. Siirtojen tarpeellisuutta on tarkasteltava uudelleen, eli ne on siis peruttava jos merkittäviä säästöjä ei ole syntynyt kaikki lisäkulut huomioiden!

7.11.2023	Keskustelutilaisuuden järjestäminen Suonenjoen koulujen lakkauttamiseen ja yhdistämiseen liittyen. Suonenjoki · Aloite lähetetty kuntaan 15.11.2023 · Kuntalaisaloite	245
18.9.2023	Lempyyn koulun 5.-6.-luokkalaisten vuonna 2024 Yhtenäiskouluun siirron uudelleenarviointi Suonenjoki · Aloite lähetetty kuntaan 18.9.2023 · Kuntalaisaloite	Lähetetty suoraan kuntaan
11.9.2023	Iisveden koulun 5.-6.-luokkalaisten vuonna 2024 Yhtenäiskouluun siirron uudelleenarviointi Suonenjoki · Aloite lähetetty kuntaan 18.9.2023 · Kuntalaisaloite	416

4) Yhteenvedona voidaan sanoa:

- Syntyvyysluvut ovat väärä, eli näin ollen myöskään oppilasmäärä- ja koulukohtaiset ennusteet eivät pidä paikkaansa. (Mahdolliset virkarikokset selvitettävä)
- Oppilasmäärä on todellisuudessa vain kasvanut (muuttovoitto) ja tähänkään ei olla reagoitu!
- Tieteelliset viittaukset koululakkautusten vaikutuksista puuttuvat kokonaan!
- Muutenkin koko PVS22 aineisto on laadittu ilmeisen johdattelemaan sävyyn ja virheellisen aineiston varaan. Onko taustalla tarkoitushakuisuutta?
- Selvityksessä virheitä on paljon, että lukujen tahallista manipulaatiota ei voida varmuudella sulkea pois. Taustalla päiväkotihanke kokoajan?

Näiden tietojen valossa koululakkautukset olivat olleet siis jo etukäteen päätetty!

- Onko tämä se syy miksi viranhaltijat ovat halunneet olla asiasta hiljaa?
 - ✓ Ei ole järjestetä keskustelutilaisuuksia
 - ✓ Ei vastata tiedusteluihin / sähköposteihin
 - ✓ Esitetään vain oppilasmäärän ja syntyiden lasku (kehäpäättely)
 - ✓ Keksitään uusia lisäperusteluita, jne.
 - ✓ **Jätetty kuntalaiset ja valtuusto tappelemaan keskenään**

– Jos järjellä puhutaan, Sammalsekä on tällä hetkellä ylimääräinen. Jos kunta haluaa laittaa rahaa, Lempyy saa uuden koulun. Iisvesi on korjattu ja keskuskoulu pysyy. Jos me oikeasti olisimme järkeviä emmekä tunteella ajattelevia päättäjiä, laittaisimme kaikki lapset samaan kouluun. Se olisi kustannustehokasta, mutta onneksi emme ole järkeviä vaan ajattelemme tunteella ja sydämellä.

Sisä-Savon lehden vaalipaneeli 20.5.2021 osoittaa että Sammalsejän koulun ajojahti on ollut kuntapäättäjillä käynnissä jo pitkään!

5) Suonenjoen talouden tilanne nyt

Syökykierre alkanut?

5) Suonenjoen talouden tilanne

- Käytännön esimerkit muista kunnista ja tutkimukset osoittavat, etteivät koululeikkaukset kannata, vaan koululakkautukset johtavat entistä suurempaan väestökatoon ja **entistä pahempaan talouden sakkaamiseen!**
- Eli kaavailtu säästö kääntyykin itseään vastaan!
 - **Suonenjoella on jo näyttöä tästä**
- **Kysymys:** Miksi tutkittu ja vertaisarvioitu tieto on sivuutettu koulupäätöksiä tehtäessä ja myös niiden jälkeen? Onko tälle joku perusteltu syy?
- **Kysymys:** Onko meidän kaupunginjohto ollut johdateltavissa? Onko kaupunginjohto enää tehtäviensä tasalla?
- **Kysymys:** Jos kouluilla piti kerta säästää, niin missä se säästö näkyy?

Näin kuntalaisena ja veronmaksajana huolestuttaa, että mihinkä ne meidän veroeurot oikeen menee?

Suonenjoen kaupungin talouden tilannekuva 5/2025

Kaupunginjohtajan esityslista hallitukselle:

“Ennusteen mukaisesti kaupungin vuosikate romahtaa negatiiviseksi jo vuonna 2026. **Tämä tarkoittaa puhdasta velanottoa päivittäisten kulujen rahoittamiseen.** Ilman uusia investointeja tai olemassa olevien lainojen lyhentämistä. Suunnitelmakauden 2025-2027 arvioitu alijäämä on ennusteen mukaan yli 5 milj. euroa. Lisäksi juuri vahvistettu kunta-alan palkkaratkaisu korottaa henkilöstömenoja noin +2,5-3 prosenttia / vuosi. Suonenjoen kaupungin osalta tämä tarkoittaa noin +0,3-0,4 milj. euron henkilöstömenojen vuosittaista kasvua nykyisiin henkilöstökuluihin nähden.

Nyt julkaistujen ennusteiden perusteella kaupungin on ryhdyttävä välittömiin toimialojen käyttötalouden ja investointimenojen sopeuttamistoimiin.

Liiketaloudellisin termein on syytä antaa jo toinen negatiivinen tulosvaroitusta vuodelle 2025 ja velvoittaa toimialat konkretisoimaan toimenpiteet veroperusteisen rahoituksen alentumiseen aloittavalle valtuustokaudelle.”

6) Toimenpide-ehdotukset, eli syöksykierteen oikaisua

*“Syöksykierre on lentotila jolloin kone putoaa aina
maahan asti ilman korjaavia toimenpiteitä”*

6) Uusi koulustrategia?

Ehdotus: Luodaan kokonaan uusi yli valtuustokausien ulottuva koulustrategia, jossa

- Suonenjoen koulut ovat valtakunnallisesti uniikki kokonaisuus!
- Tunnustetaan toimiva lähikouluverkko vetovoimatekijänä ja panostetaan niihen lisää
- Aktivoidaan kuntalaiset ja yritykset mukaan, lisärahoitus, tapahtumat, talkoot jne.
- Avuksi kasvun ja oppimisen mittarit, asetetaan tavoitetaso (PISA jne.)

Perusteluna se, että muut kunnat suunnittelevat näitä jo nyt

- Eli nyt kannattaa olla se ensimmäinen, jota muut kunnat seuraavat
- Kun kuntalaiset voivat hyvin ja tulijoita riittää niin, kunnan talouskin voi silloin hyvin

- Nyt aloittavalla valtuustolla onkin karmea painolasti oikaista nyt tämä tahallaan aiheutettu talodellinen syöksykierre!!
- Toimiva kouluverkko on tähänkin asti ollut se vetovoimatekijä, ei liikuntakeskus!
 - Kaikki paukut tulee nyt keskittää toimivaan lähipalveluverkkoon, eikä sen tuhoamiseen!

6) Ehdotus: Koulutuksen profiloituminen

Kehitetään samalla myös Lukiota ja profiloidutaan!

Lukiomme on jo nyt parhaimpia oppimistuloksia tuottavia pienlukioita!

- ✓ **Kansainvälisyys on hyvää**
 - Kehitetään sitä edelleen
 - Esim. Kv-Liiketaloutta enemmän mukaan?
- ✓ **Tuodaan rinnalle Liikunta/Urheilu Lukio?**
 - Miettikää mitkä puitteet meillä jo on!
 - Tehdään yhteistyötä vaikka Jyväskylän yliopiston liikuntatieteiden laitoksen kanssa

Kumpikaan opintolinja ei poissulje toista vaan ne täydentävät toisiaan!

Pidetään samalla huolta, että meidän elintarviketeollisuus saa myös osaavaa työvoimaa!

mm. Elintarvikealan ammattitutkinnot, syventävät opinnot jne.

- ✓ **Lisätään yhteistyötä Savonian kanssa**
 - Syvennetään yhteistyötä
 - Osa opinnoista Suonenjoelle?
 - Työharjoittelujaksot
 - Tuotekehitystilojen hyödyntäminen?
- ✓ **SawoGrow yhteistyön lisääminen**
 - Hankkeiden suuntausta elintarviketeollisuuden todellisia tarpeita ajatellen
 - Unohtamatta huippua marjaosaamista jne.

Suonenjoen lukion markkinointi:

Kysyimme kyselyssä, miten voisimme markkinoida lukiotamme paremmin. Esille tuli ideoita esimerkiksi tiedottamisen lisäämisestä sekä lukion nimikkeen vaihtamisesta. Tiedottamista voitaisiin lisätä muun muassa kertomalla yläasteikäisille Suonenjoen lukion hyvistä puolista sekä pienen lukion tarjoamista mahdollisuuksista. Lukiolle uusia nimiehdotuksia olivat esimerkiksi Suonenjoen urheilulukio sekä Suonenjoen bisneslukio. Nämä lisääisivät markkinointia Suonenjoen lukioista, joka taas voisi lisätä Suonenjoen lukiolaisten määrää tulevaisuudessa, joka on tällä hetkellä laskussa.

6) Muuttajalle vain nykyhetki ja tulevaisuus merkitsee

Vain tämän hetkinen tilanne ratkaisee

- Muuttajaa ei kiinnosta se, että asuiko täällä 1980-luvulla yli vai ali 10 000 asukasta
- Tai mikä oli palveluiden tilanne 5 vuotta sitten
- **Myös alueen tulevaisuusnäkymät merkitsevät**
- Ei siis haikailla menneiden perään!

Muuttoliike on nollasummapeliä

- Toinen kunta voittaa aina toisen kustannuksella
 - Muuttajissa tulijan ja lähtijän “laatu” ratkaisee, pelkät numerot eivät riitä
- Muuttoliikkeet näkyvät viiveellä, mutta Sammelselän vaikutukset näkyvät jo nyt. Pahin on kuitenkin vielä edessä
- **Pidetään siis huolta, että meillä tulijat saavat jotain mitä toisilta kunnilta puuttuu!**

Muuttoliike on kriittinen piste - Suonenjoen pitää profiloitua!

6) Kuka päätti ettei kasvu ole mahdollista?

- Jos yritysjohtaja ei usko yrityksensä kasvun mahdollisuuksiin, niin lopulta kuka siihen enää uskoo?
 - Otetaan esimerkiksi Nokia – Koko matkapuhelinbisnes kaatui johdon kykyyn sopeutua muutokseen, väärään informaatioon ja ennen kaikkea johdon ylimielisyyteen!
 - Näin osakkeenomistajana tämä johtaja ei ainakaan nauttisi minun luottamustani!
 - Palkankorotusta en Elopille ainakaan puoltaisi!

Koululakkautukset menevät samaan sarjaan, eli jos johtoamme vaivaa uskon puute, niin toivoo sopii ettei kunnallemme käy kuten Nokialle!

*“Nokia on kuin tulella oleva
öljynporauslautta - hypätkää
kaikki mereen!”
- Stephen Elop*

6) Koululakkautuksen ABC muille kunnille:

Älä usko vain yhtä yksittäistä selvitystä!

- 1) Jos todellisia vaihtoehtoja ei ole esitetty
- 2) Jos viittaukset alan tieteellisiin tutkimuksiin puuttuvat
- 3) Jos pitää kiirellä päättää asiasta
- 4) Ja etenkin jos kaikki edeltävät ehdot täyttyvät!

Ovat kaikki viitteitä etukäteispäätöksestä

Huomioi nämä seikat myös tuoreessa FCG selvityksessä, eli taustalla oleva Kuopion kaupungin talouden tasapainotusohjelma (tilaajan motivaatio?)

- FCG selvityksessä on todistetuksi ja nyt myös myönnetysti virheitä!
 - Kuka tietää mitä kaikkea siitä vielä paljastuu?
- Kaikki oppilaiden kuljetussuunnat ovat esitetty aina **VAIN** Kuopion kannalta edullisesti
- Päätös ajetaan taas “nurmen vihreään” valtuustoon
- Uusista kouluhankkeista ja vaikutuksista olisi tietoa jo lähiaikoina HUPA (2026) ja UKK3 (2027)
 - Kannattaa odottaa näistä tulokset ja kokemukset rauhassa
 - Koululakkautus on aina raju ja usein peruuttamaton päätös ja jälkien korjaaminen vaikeaa!
- Siksi lakkautuksen taustat ja perusteet tulee olla kunnossa ja kaikille läpinäkyviä

Argippan trilemma:

Antiikin filosofin Agrippan mukaan totuuden etsintä törmää aina kolmeen kohtaan, eli mihin tahansa tietoväitteeseen voidaan vastata kolmella tavalla:

- 1) **Kieltäydytään vastaamasta, eli on tehty perustelematon oletus.**
- 2) **Toistetaan jokin perustelu, joka on jo esitetty aiemmin, eli tarjotaan kehäpäätelmää.**
- 3) **Yritetään esittää jokin uusi perustelu, eli viime kädessä ajaututaan äärettömän pitkään perustelujen ketjuun eli äärettömään regression**

- Haasta siis päättäjät ja vaadi vastauksia!
- Älä hyväksy kehäpäätelyä ja äläkä hyväksy aiheesta karkaavia lisäperusteluita!
- Jos keskeinen lakkautusperuste on säästö, niin se pitää kyetä osoittamaan myös piilokulut huomioiden!

Mikä siis opiksi? - OTE TIIVISTELMÄSTÄ, *Mitä lakkautuksesta opimme?* Sami Tantarimäki

”Tutkimuksen myötä lakkautuksista opittiin se, että **lakkautusesitys ja päätöksenteon kiire voi yllättää**, avoimella ja ennakoivalla keskustelulla päästäisiin realistisiin ratkaisuihin, luottamus luo uskottavuutta päätöksentekoon ja koko kuntaan, päätösesitys vaatii perusteellisen valmistelun, säästöä voidaan saada, kunta voisi olla ratkaisuissaan myös edelläkävijä ja hyvin olennaisena seikkana se, että arviointi ja päätöksen jälkihoito ovat osa prosessia.

Kouluja koskevissa ratkaisuissa vain avoin keskustelu päättäjien, virkamiesten ja asukkaiden kesken voi tuottaa ajantasaista suunnittelutietoa, realistisia vaihtoehtoja sekä toteuttamiskelpoisia suunnitelmia päätöksineen. Koulukeskustelussa lopputuloksena pitäisi kokoajan nähdä elinvoimainen, vetovoimainen ja yhteistyökykyinen kunta, joka linjaa itse ”koulutiensä”.

Tässä piilee mahdollisuus, joka etenkin pienillä kunnilla joustavuuden turvin olisi käytettävissä markkinoitaessa maaseudun asumismahdollisuuksia. **Tarvitaan uskallusta profiloitua.**

Asiat pitää valmistella kiireettä ja kunnolla. Päätöksenteon, mielipiteen muodostamisen ja kokonaisuuden ymmärtämisen pohjaksi tarvitaan vaihtoehtoja. Lopputuloksena voi edelleen olla lakkautus, tai kompromissi, mutta sekin on helpompi ymmärtää kun näkee perusteet suhteessa muihin esitettyihin vaihtoehtoihin.

Pitää tuntea vastuunsa myös päätöksenteon jälkeen. Oli päätös lakkauttava, säilyttävä tai jotain siltä väliltä, on kunnassa huolehdittava siitä, että keskustelu käydään loppuun, kaikki tietävät kuinka asiat etenevät ja kuinka yhteistyö kunnan ja kylän välillä jatkuu. Kunta on yhteisö ja tästä yhteisöllisyydestä on huolehdittava. Siksi jälkiarvioinnin tulisi olla itsestään selvä osa lakkautusprosessia, jotta jotain opittaisiin. Erittäin tärkeitä on välttää negatiivinen kierre tai sen jatkuminen. **Ollaan mieluummin edelläkävijöitä ja positiivisia esimerkkejä ja tavoitellaan ”meidän mallia” muille monistettavaksi.** ^[8]

Lähteet:

- [1] Nieminen, Mira (2022): Ovatko peruskoulujen lakkautukset tuoneet säästöjä? Vuosien 2006–2018 koululakkautusten vaikutukset kuntien perusopetuksen käyttömenoihin. Kauppatieteiden maisteriohjelma, Tampereen yliopisto
- [2] Opetus- ja kulttuuriministeriö, PISA 2022: Osaaminen heikentynyt Suomessa ja lähes kaikissa muissa OECD –maissa. [Verkkajulkaisu, viitattu 15.03.2024]
<https://okm.fi/-/pisa-2022-osaaminen-heikentynyt-suomessa-ja-lahes-caikissa-muissa-oecd-maissa>
- [3] Kansallinen arvioinnin tutkimuskeskus (KARVI) selvitys (2022): Maaseutu- ja saaristoalueilla asuvien lasten sivistyksellisten ja sosiaalisten oikeuksien toteutuminen kouluverkon muutoksissa ja peruskoulujen lakkautusten vaikutukset alueiden elinvoimaan [Verkkajulkaisu, viitattu 15.03.2024]
<https://www.karvi.fi/fi/arvioinnit/esi-ja-perusopetus/teema-ja-jarjestelmaarvioinnit/maaseutu-ja-saaristoalueilla-asuvien-lasten-sivistyksellisten-ja-sosiaalisten-oikeuksien-toteutuminen-kouluverkon-muutoksissa-ja-peruskoulujen>
- [4] Lehtonen, Olli (2021): Primary school closures and population development – is school vitality an investment in the attractiveness of the (rural) communities or not? (Itä-Suomen yliopisto)
- [5] Heinonen, Samuli (2022): “Kylän sydän lakkaa silloin sykkimästä” – Kyläkoululakkautuksen merkitys kylän ja kyläyhteisön elinvoimaisuuteen sekä kokemus kyläkoulusta oppimisympäristönä. Pro-Gradu tutkielma (Itä-Suomen yliopisto).
- [6] Lehtola, Kari haastattelu, Teksti: Eeva-Liisa Hynynen: ”Kouluverkkoa ei ohjaa oikeasti kukaan” Sivistystoimen ylitarkastaja Kunta-alan kehittämissäätiö [Verkkajulkaisu 23.09.2014, viitattu 15.03.2024]: <https://kaks.fi/uutiset/sivistystoimen-ylitarkastaja-kari-lehtola-kouluverkkoa-ei-ohjaa-oikeasti-kukaan/>
- [7] Lehtola, Kari, Uutinen Rantapohjalehdessä, toim. Tunturi Teea: Elinkelpoisen koulun lakkauttaminen on virhe. Julkaistu 11.10.2023 [Verkkajulkaisu, viitattu 15.03.2024]
<https://www.rantapohja.fi/haukipudas/elinkelpoisen-koulun-lakkauttaminen-on-virhe/>
- [8] Tantarimäki, Sami. Mitä lakkautuksesta opimme? Kyläkoulun lakkauttamisen perusteet, prosessi, säästöt ja vaikutukset viimeaikaisessa keskustelussa Tapaustutkimuksena vuonna 2007 lakkautetut kyläkoulut Korpilahdella, Kurikassa, Lammilla, Siilinjärvellä, Sysmässä ja Urjalassa. KOULUTUS- JA KEHITTÄMISKESKUS BRAHEA TURUN YLIOPISTO – UNIVERSITY OF TURKU